Τιμὴ ἑκάστου φύλλου λεπτὰ 30. | Ἐκδίδοται δὶς τοῦ μηνός.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις . . . . . Δραχ. ν. 4.
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις . . . . . » » 5.
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ . . . . . » » 8.

ΟΥΔΕΝΙ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Διατριβαὶ μὴ ἀπάδουσαι τῷ σκοπῷ τοῦ φύλλου δημοσιεύονται δωρεάν.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΤΟΣ Α΄. — ΑΘΗΝΗΣΙ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1881. — ΑΡΙΘ. 20

ΜΥΡΑ

Ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία ἀπέδιδε τοῖς θεοῖς τὴν ἐφεύρεσιν καὶ χρῆσιν τῶν μύρων· καὶ κατά τινα παράδοσιν, οἱ ἄνθρωποι ἔλαβον γνῶσιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἀκριτομυθίας τῆς Οἰνώνης, μιᾶς τῶν νυμφῶν τῆς Ἀφροδίτης.

Ὁ Ὅμηρος ὁμιλεῖ περὶ μύρων κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν θεῶν· οἱ Ὀλύμπιοι ὅταν ἐτίμων θνητόν τινα διὰ τῆς ἐπισκέψεώς των, κατελίμπανον ὄπισθεν αὐτῶν ὀσμὴν ἀμβροσίας· δεῖγμα οὐ μικρὸν τῆς θείας αὐτῶν φύσεως.

Ἡ συνήθεια τοῦ ἀλείφειν μύροις τὰ τῶν νεκρῶν σώματα οὐκ ἦν παρὰ μόνοις τοῖς Ἰουδαίοις ἐν χρήσει. Πάντες οἱ τῆς ἀρχαιότητος λαοὶ τὰς αὐτὰς περίπου κατὰ τὴν ταφὴν ἐτήρησαν τελετάς. Οὕτω παρ' Ὁμήρῳ βλέπομεν αὐτὴν ταύτην τὴν Ἀφροδίτην νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἀγρυπνοῦσαν ἐπὶ τῶν τοῦ Ἕκτορος λειψάνων καὶ πολύτιμον ἐπ' αὐτῶν μύρον χέουσαν.

. . . Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
. . . ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ
ἀμβροσίῳ

Οἱ Ἕλληνες μεγάλως τὰ μύρα ἠγάπων, ἱκανὰς δ' ἐν τῇ μυρεψικῇ προόδους ἐποιήσαντο ὡς λ. χ. περιέκλειον τὰ ἐνδύματα ἐν εὐώδεσι πηξίσι, εἶχον δὲ κατ' Ἀθήναιον ἀγγεῖα διαχέοντα ἐν τῷ ἀνέμῳ ἀρώματα, ἐνῷ οὗτοι ἔτρωγον. Ὡς οἱ Ῥωμαῖοι, συνήθιζον νὰ στέφωνται διὰ μύρων κατὰ τὰ δεῖπνα καὶ οἱ τὰ μάλιστα παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκτιμώμενοι οἶνοι ἦσαν ἀρωματισμένοι δι' ἴων, ῥόδων καὶ ἑτέρων μύρων, ἰδίως οἱ τῆς Φοινικικῆς Βίβλου, Χίου, Λέσβου. Ἡ τῶν μύρων πολυτέλεια εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀφίχθη ὥστε νόμος τοῦ Σόλωνος ἐκώλυε τοῖς Ἀθηναίοις τὴν χρῆσιν αὐτῶν.

Παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἡ πολυτέλεια αὕτη ἦν προγεγραμμένη, ξενηλατουμένων τῶν μυρεψῶν ὡς καταστροφέων τοῦ ἐλαίου. Μεθ' ὅλας ὅμως τὰς τῶν νομοθετῶν καταδρομὰς ἡ πρὸς τὰ μύρα κλίσις γενικὴ ἐν Ἑλλάδι κατέστη, ἡ δὲ μυρεψικὴ εἰς τοσοῦτον τελειότητος ἀφίχθη, ὥστε τανῦν ἔτι θαυμάζεται.

Καίτοι ἡ Ἀνατολὴ παρεῖχε τοῖς Ἀθηναίοις τὸ κόμμι καὶ τὰ πολυτιμότερα ἀφεψήματα, ἐπηύξησαν οὗτοι μεγάλως τὰς ἤδη ὑπαρχούσας ἀρωματικὰς φυτείας. Ὁ Ἀπολλώνιος, μαθητὴς τοῦ Ἡρωφίλου, συνέγραψε πραγματείαν περὶ μύρων· κατ' αὐτὸν ἡ ἀρίστη ἶρις παράγεται ἐν Κυζίκῳ καὶ Ἤλιδι, τὰ κάλλιστα ἀφεψήματα ῥόδων ἐν Νεαπόλει καὶ Καπούῃ, τὰ τοῦ κρόκου ἐν Σολίδῃ, Κιλικίᾳ καὶ Ῥόδῳ· τὰ ἐκχυλίσματα φύλλων ἀμπέλου ἐν Κύπρῳ καὶ Ἀδραμυττίῳ, τὸ ἔλαιον τῆς μαγνολίας, τὸ ἀφέψημα τῶν μήλων ἐν Κῷ. Ἡ Αἴγυπτος παράγει τὸν φοίνικα τὸν δίδοντα τὸ ἐκχείλισμα τοῦ κυπρίνου· τὸ μύρον τὸ καλούμενον παναθηναϊκὸν ποιεῖται ἐν Ἀθήναις.

Αἱ πυξίδες ἐν αἷς συνήθως περιέκλειον τὰ παχύμυρα ἦσαν ἀλαβάστρινοι, πλουσίως κεκοσμημέναι καὶ ἀπετέλουν σπουδαῖον μέρος τῶν κοσμημάτων· ὑπῆρχον καὶ ἀγγεῖα ἐξ ὄνυχος, ἅπερ διετήρουν ἐν τῷ ἐλαίῳ καὶ ἐχρωμάτιζον ἐρυθρᾷ διὰ κιννα μώμου καὶ βαφικῶν λειχήνων. Ἡ λιτότης αὕτη βράδιον ἀπερρίφθη ὡς λέγει ποιητής τις.

«Διότι ὅπως μυρωθῇ δὲν ἐβύθιζε τοὺς δακτύλους ἐν τῷ ἀλαβάστρῳ—συνήθεια τῶν ἀπελθόντων χρόνων—ἀλλ' ἀπέλυε τέσσαρας περι-

στερὰς βεβυθισμένας ἐν διαφόροις ἀφεψήμασι, ἑκάστης φερούσης ἴδιον μύρον. Αὗται ἵπταντο ἄνωθεν ἡμῶν καὶ ἐκ τῶν ὑγρῶν αὐτῶν πτερύγων δίκην βροχῆς ῥαγδαίας τὰ μύρα ἔπιπτον ἐπὶ τῶν ἐσθήτων καὶ ἐνδυμάτων ἡμῶν.»

Πάντοτε ἠρωμάτιζον τὸν θάλαμον ἐν ᾧ παρετίθετο γεῦμα, εἴτε καίοντες θυμιάματα, εἴτε ἐπὶ τῶν ἐπίπλων διαχέοντες εὐώδη ὕδατα.

Ἕκαστον μέλος τοῦ σώματος εἶχεν ἰδιαίτερα μύρα. Ὁ ἡδύοσμος διὰ τοὺς βραχίονας, τὸ ἔλαιον τοῦ φοίνικος διὰ τὰς παρειὰς καὶ τὸ στῆθος· ἐπὶ τῶν ὀφρύων καὶ κόμης ἔθετον παχύμυρον ἀμαράκων· διὰ τὰ γόνατα καὶ τὸν τράχηλον μετεχειρίζοντο τὸν κισσόν, ἰδίως δ' ἐχρῶντο αὐτῷ καὶ τῷ ἀφεψήματι τῶν ῥόδων κατὰ τὰ ὄργια. Τὸ κυδώνιον παρεῖχεν ἀφέψημα ὠφέλιμον κατὰ τῆς ληθαργίας καὶ δυσπεψίας. Τὸ μύρον τῶν κληματίδων διετήρει τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ τῶν ἴων ἦν εὔνουν τῇ πέψει.

Ἐν τοῖς ἀθλητικοῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶσιν οἱ παλαισταὶ καὶ παγκρατιασταὶ ἐλαίῳ τὰ μέλη αὐτῶν ἤλειφον ὅπως ταῦτα εὐκαμπτότερα καταστῶσιν. Τὰ ἐν Ἀθήναις μύρα μεγάλης ἀπελάμβανον φήμης ὡς δηλοῖ Ἀθήναιος «μάγειρον ἐξ Ἤλιδος, λέβητα ἐξ Ἄργους, οἶνον ἐκ Φλιοῦντος, τάπητας ἐκ Κορίνθου, μύρα ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἐγχέλυς ἐκ Βοιωτίας.»

Ἐν Ἑλλάδι τὰ κουρεῖα ἦσαν ἀνοικτὰ εἰς πάντα προσερχόμενον· ἐχρησίμευον ὡς τόπος συναθροίσεως ὅπου συνεζήτουν περὶ πολιτικῶν, συρμοῦ· διηγοῦντο σκανδαλώδεις ὑποθέσεις· οἱ δὲ φιλοπερίεργοι Ἀθηναῖοι ἐν αὐτοῖς διεπυνθάνοντο εἴ τι καινόν.

Τὸ ἔθιμον τοῦ μύροις τὴν κεφαλὴν κατὰ τὰ συμπόσια ἀλείφειν προῆλθεν ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι τὰ διεγερτικὰ τοῦ οἴνου ἀποτελέσματα ἠδύναντο κρεῖττον μετὰ ὑγρᾶς κεφαλῆς ὑποφέρειν· ὥσπερ οἱ ἀσθενεῖς ὑπὸ πυρετοῦ καταπονούμενοι ἀνακουφίζονται διὰ ψυχροῦ ὕδατος καὶ ὄξους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τιθεμένου. Ὁ Ἀριστοτέλης τῇ αὐχμώδει φύσει τῶν σκευασιῶν ἐξ ὧν συντίθενται τὰ παχύμυρα, τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν φαλακρῶν ἀπονέμει. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς οὐχὶ ἄνευ σκοποῦ παρίστησι τὴν θεὰν τῶν ὀργίων καὶ μαλθακότητος Ἀφροδίτην ἀλειφομένην μύροις καὶ κατοπριζομένην· τὴν δὲ Ἀθηνᾶν θεὰν τῆς σοφίας καὶ ἁγνότητος εὔκαμπτα τὰ μέλη δι' ἐλαίου ποιοῦσαν, πρὶν τοὺς γυμναστικοὺς ἀγῶνας ἀναλάβῃ. Αἱ γυναῖκες ὅμως προὐτίμων ν' ἀκολουθήσωσι μᾶλλον τὴν τῆς μαλθακότητος καὶ φενάκης θεὰν, δι' ὅπερ καὶ ὁ Ἀνακρέων αἰκιζόμενος ταύτας λέγει·

«Μῦρον, γῦναι γενοίμην ὅπως ἐγὼ σ' ἀλείψω.»

Τοὺς νυμφίους προερχομένους ἔρρανον ἐκ τῶν οἴκων διὰ μύρων καὶ ἀνθῶν.

Ὁ Σωκράτης ἐμίσει τὰ μύρα ἐπειδὴ ὁ Δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἀλειφόμενοι μύροις τὴν αὐτὴν ὀσμὴν ἔχουσι. Ἐν τούτοις εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Αἰσχίνης κατέστη μυρεψός. Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπείκων εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ παιδαγωγοῦ του Λεωνίδου ἐπεφυλάσσετο ὅπως δειχθῇ ἐλευθέριος περὶ τὴν σπατάλην τῶν μύρων καὶ θυμιαμάτων ὅταν κατακτήσῃ τὴν παράγουσαν ταῦτα χώραν. Καταλαβὼν δὲ τὴν Ἀραβίαν ἀπέστειλε τῷ γέροντι παιδαγωγῷ αὐτῷ θυμιάματα καὶ σμύρναν.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

ΟΙ ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΒΔΟΜΗ

Η ΚΕΦΑΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΗΘΟΣ.

Ὁ Γοίθιος, εἷς τῶν μεγίστων τοῦ κόσμου ποιητῶν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς ἠσχολεῖτο εἰς ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ ὑπηρέτησε τὴν ἐπιστήμην περισσότερον ἀπὸ πολλοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος σοφοὺς, οὗτος πρῶτος εὗρεν ὅτι τὰ ὀστᾶ τοῦ κρανίου εἰσὶ σπόνδυλοι ὑπό ἄλλην μορφὴν βεβαιώσας ἅπαξ ἔτι ὅτι «*ἡ ὀργανικὴ δημιουργία ἐπλάσθη ὑπὸ τὸ αὐτὸ σχέδιον. ὅλα δὲ τὰ ὄργανα εἶναι ἁπλῶς ἐπανάληψις καὶ τελειοποίησις τοῦ πρώτου σχεδίου.*»

Ὕστερον ἀπὸ ὅσα περὶ σπονδύλων εἴπομεν ἴσως σοὶ φανῇ παράδοξον ἐὰν εἰς τὰ λεπτὰ καὶ συμπαγῆ ὀστᾶ, τὰ ὁποῖα στρογγυλούμενα ἀποτελοῦσι τὸν θόλον τοῦ κρανίου, ζητήσω σπονδύλους. Καὶ ἐγὼ αὐτὴ, σὲ βεβαιῶ, ἐνόμισα ὅτι ἐζήτουν νὰ μὲ ἐμπαίξωσι ὅταν κατὰ πρώτην φορὰν μοὶ ὡμίλησαν περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ σκεφθεῖσα ὀλίγον ἤλλαξα γνώμην.

Ὅταν ἐπισκεφθῶμεν τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ ἰδίως ὅταν ἐρευνήσωμεν τὰς μεταμορφώσεις τὰς ὁποίας εἰς τὰ ζῷα ὑφίσταται, θὰ πεισθῇς εὐκόλως ὅτι ὁ ἐγκέφαλος εἶναι συνέχεια τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, τελειοτέρα καὶ μεγεθυνθεῖσα. Ἅμα βεβαιωθῶμεν περὶ τούτου δὲν εἶναι τόλμημα ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι τὰ ὀστᾶ τοῦ κρανίου, τὸ ὀστεῶδες τοῦ ἐγγεφάλου περικάλυμμα, εἶναι συνέχεια τῆς ὀστεώδους διώρυγος, ἐντὸς τῆς ὁποίας περικλείεται ὁ νωτιαῖος μυελὸς, καὶ ὡς ἐκ τούτου σπόνδυλοι.

Ἡ δυσκολία τόρα εἶναι εἰς τὸ νὰ εὕρωμεν πόσους σπονδύλους περιέχει τὸ κρανίον. Ὁ Γοίθιος ἠρίθμει ἓξ, ὁ Ζεφροὰ ἑπτὰ, ἄλλοι τρεῖς καὶ ἄλλοι τέσσαρας· ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ βιβλία δὲν συμφωνοῦσιν ἂς τὰ κλείσωμεν καὶ ἂς ἐπισκεφθῶμεν μόναι ἐν κρανίον.

Θέσον τὸν δάκτυλόν σου εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς σου, ἐκεῖ ὅπου αὕτη συνδέεται μὲ τὸν τράχηλον. Τὸ ὀστοῦν τὸ ὁποῖον εὑρίσκεις εἶναι τὸ ἰνιακὸν ὀστοῦν ἱστάμενον ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ ἄτλαντος καὶ φέρον κάτωθεν μεγάλην στρογγύλην ὀπὴν, δι' ἧς ὁ νωτιαῖος μυελὸς εἰσέρχεται εἰς τὸ κρανίον. Τὸ ὀστοῦν τοῦτο εἶναι ὁ πρῶτος σπόνδυλος, διατηρῶν ἔτι σημεῖα τῆς καταγωγῆς του τὰς δύο ἐναρθρίους ἀποφύσεις του. Ὄπισθεν ἑκάστου ὠτὸς ἔχεις μικρὸν σκληρὸν κύρτωμα ὀνομαζόμενον μαστοειδὴς ἀπόφυσις· ἐὰν φέρῃς τὸν δάκτυλον ἐκ τῆς μιᾶς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως πρὸς τὴν ἄλλην, περιγράφουσα εἶδος ἡμικυκλίου πρὸς τὰ ἄνω, ἡ γραμμήσου θ' ἀκολουθήσῃ τὸ πρὸς τὰ ἄνω σύνορον τοῦ *ἰνιακοῦ ὀστοῦ*, τὸ ὁποῖον φέρει ἀκανονίστους ἐξοχὰς καὶ ἐσοχὰς, δι' ὧν ἐμπορποῦται στερεῶς εἰς τὰς ἀναλόγους ἐξοχὰς καὶ ἐσοχὰς τοῦ ἄνωθεν αὐτοῦ κειμένου ὀστοῦ, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν θόλον τοῦ κρανίου καὶ καλεῖται βρεγματικὸν ὀστοῦν. Εἶναι δὲ τὸ μεγαλήτερον τῶν τῆς κεφαλῆς ὀστῶν καὶ ἐπειδὴ ἡ ῥαφὴ ἡ ἑνοῦσα τὰ δύο μέρη αὐτοῦ εἶναι ἀρκετὰ διακεκριμένη τινὲς ὑπέθεσαν ὅτι εἶναι δύο ὀστᾶ. Τὸ ὀστοῦν τοῦτο εἶναι ὁ δεύτερος σπόνδυλος τοῦ κρανίου. Τόρα φέρε τὸν δάκτυλόν σου εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ τῆς φερούσης ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸ μέρος τὸ ἄνω τοῦ ὠτὸς τὸ καλούμενον κρόταφος, ἐὰν ἐκ τοῦ κροτάφου τούτου φέρῃς τὸν δάκτυλον πρὸς τὸν ἕτερον κρόταφον περιγράφουσα μικρὸν πρὸς τὰ ἄνω ἡμικύκλιον, θ' ἀκολουθήσῃς τὴν ῥαφὴν, δι' ἧς ὁ βρεγματικὸς σπόνδυλος ἀρθροῦται μετὰ τοῦ τρίτου σπονδύλου τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσι μετωπικόν· τὸ σχῆμα τούτου νομίζω ὅτι δὲν εἶναι χρεία νὰ σοὶ περιγράψω ἐπειδὴ καθ' ἑκάστην βλέπεις αὐτὸ εἰς τὸν καθρέπτην, ποικίλλει ἄλλως τε εἰς ἕκαστον ἄτομον διατηροῦν ὅμως τὰ αὐτὰ σύνορα. Ἐὰν μακρύνῃς τὸν λιχανὸν καὶ ἀντίχειρα καὶ ἀκουμβήσῃς τὸ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα τῆς χειρὸς εἰς τὴν ῥίζαν τῆς ῥινὸς στηρίζουσα τοὺς δύο δακτύλους ἐπὶ τῶν κογχῶν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκριβῶς εἰς τὸ ἄνωθεν αὐτῶν σχηματιζόμενον μικρὸν κύρτωμα, θὰ ἐγγίσῃς τὰ τρία ἄκρα εἰς τὰ ὁποῖα λήγει πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὸ μετωπικὸν ὀστοῦν. Βυθίζεται δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω μέχρι τοῦ ἄκρου μικροῦ σπηλαίου, εἰς τὸ ὁποῖον κατοικεῖ ὁ ὀφθαλμός. Ἡ χώρα, ἣν διερχόμεθα, εἶναι πολὺ περίεργος, ἀλλ' ἕνεκεν ἐλλείψεως καταλλήλων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ὁδῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἕνεκα τοῦ φόβου μήπως πλανηθῶμεν εἰς τὸ ἀδιέξοδον, τὴν διερχόμεθα διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ἀποφεύγουσαι οὕτω τὴν λεπτομερῆ ἐπίσκεψιν τῶν περιέργων αὐτῆς, διότι φοβοῦμαι μήπως ἐκ τῆς κοπώσεως ἀπογοητευθῇς καὶ δὲν θελήσῃς νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς μέχρι τοῦ τέλους τῆς περιηγήσεως.

Τὸ σῶμα τέλος τοῦ μεγάλου σπονδύλου τοῦ κρανίου, τοῦ βρεγματικοῦ, φέρει δύο ἐλάσματα ὀστοῦ, ὧν τὸ κυριώτερον καλούμενον κροταφικὸν φέρει τὸ οὖς καὶ ἀπολήγει εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κροτάφου, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ ὄνομα.

Οὕτω λοιπὸν σχηματίζομεν τὸ κιβώτιον τοῦ κρανίου ἐκ τριῶν σπονδύλων τοῦ ἐμπροσθίου, ὃν ὠνομάσαμεν μετωπικόν· τοῦ ὀπισθίου, ὃν ἐκαλέσαμεν ἰνιακὸν καὶ τοῦ κεντρικοῦ, ὅστις ὑπὸ διάφορα ὀνόματα *βρεγματικὸς κροταφικὸς κλπ.* ἀποτελεῖ τὸ σῶμα τοῦ κυλίνδρου.

Τὸν δὲ τέταρτον σπόνδυλον ποῦ θὰ εὕρωμεν; εἰς τὸ πρόσωπον· εἶναι τὸ ὀστοῦν τῆς ῥινός. Σὲ βλέπω ἁπτομένην τῆς ῥινός σου καὶ ἀποροῦσαν πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς σπόνδυλος. Ἀλλ' εἰξεύρεις ποία ἡ βάσις πάσης ῥινός; ἄθλιον ἐξάμβλωμα ὀστοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπικάθηται μικρὸν κρινολῖνον ἐκ χόνδρου. Διὰ τοῦτο ἡ κεφαλὴ τοῦ σκελετοῦ νεκροῦ εἶναι τόσον εἰδεχθὴς τὴν ὄψιν ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν σώζονται μόνον τὰ ὀστᾶ, τοὺς δὲ ὡραίους ῥώθωνας καὶ τὴν λοιπὴν ῥῖνα ἀντικαθιστᾶ ἀθλία ὀπὴ, ἐξαφανιζομένη ὑπὸ τοὺς χόνδρους. Διὰ τοῦ ὀστοῦ τούτου τῆς ῥινὸς, θεωρουμένου ὑπό τινων ὡς σπόνδυλος, ἄρχονται τὰ ὀστᾶ τοῦ προσώπου, ἅπερ εἰσὶ δεκατέσσαρα τὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ἡμεῖς θὰ ἐπισκεφθῶμεν τρία

μόνον τὰ σπουδαιότερα. Τὸ πρῶτον αὐτῶν εἶναι τὸ ζυγωματικὸν, ἤτοι τὸ μικρὸν μῆλον τῆς παρειᾶς, τὸ ὁποῖον εἶναι διπλοῦν ἐπειδὴ δύο παρειὰς ἔχομεν. Τοῦτο στηρίζεται ἐξ ἑνὸς μέρους ἐπὶ μικρᾶς ἐξοχῆς τοῦ κροταφικοῦ καὶ ἐξ ἑτέρου ἐπὶ τῆς ἄνω σιαγῶνος, ἄνωθεν δὲ συνενοῦται μετὰ τοῦ μετωπικοῦ ὀστοῦ, ἐκεῖ ὅπου πρὸ ὀλίγου ἐστήριξας τὸν δάκτυλόν σου.

Τὸ δεύτερον ὀστοῦν εἶναι ἡ ἄνω σιαγὼν, τῆς ὁποίας τὰ δύο μέρη συνενοῦνται εἰς τὸ μέσον χωριζόμενα ὑπὸ γραμμῆς εὐκόλως διακρινομένης. Ἡ ἄνω σιαγὼν εἶναι τὸ σπουδαιότερον ὀστοῦν τοῦ προσώπου, ἀνέρχεται δὲ κατὰ μῆκος τῆς ῥινὸς μέχρι τοῦ μετωπικοῦ ὀστοῦ μετὰ τοῦ ὁποίου διαρθροῦται σχεδὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, ἐφ' ἧς καὶ τὸ ὀστοῦν τῆς ῥινὸς, τὸ ὁποῖον περιβάλλει διὰ τῶν δύο του ἐλασμάτων. Εἴδομεν προηγουμένως ὅτι ἄνωθεν συναντᾶται μὲ τὸ ὀστοῦν τῆς παρειᾶς· τὸ κάτωθεν μέρος αὐτοῦ σχηματίζει τὴν στέγην τοῦ οὐρανίσκου ἐκτὸς μικρᾶς ταινίας εἰς τὸ βάθος, ἣν χωρίζει κεχωρισμένον ὀστοῦν.

Ἡ κάτω σιαγὼν εἶναι τὸ τρίτον ὀστοῦν, ὅπερ καὶ αὐτὸ σύγκειται ἐκ δύο μερῶν προσερραμμένων ἀλλήλοις εἶναι δὲ τὸ μόνον κινητὸν ὀστοῦν τῆς κεφαλῆς· θεωρεῖται δὲ ὡς ἓν ὀστοῦν ἐπειδὴ τὰ δύο μέρη του ἐνωρίτατα συρράπτονται.

Τὰ τρία ταῦτα ὀστᾶ ὁ Γοίθιος θεωρεῖ ὡς σπονδύλους· τοῦτο ἐγὼ δὲν παραδέχομαι.

Τώρα ἔρχομαι εἰς τὸν θώρακα. Ἐξ ἑκάστου σπονδύλου τῆς ῥάχεως ἐκφύονται δύο κλάδοι, εἷς δεξιόθεν καὶ εἷς ἀριστερόθεν· τούτων ὄντων δώδεκα ζεύγη τὰ ἄκρα συναντῶνται ἔμπροσθεν ὅπως σχηματίσωσι τὸν κλωβὸν τοῦ θώρακος· τὰ ἑπτὰ πρῶτα ζεύγη ἀκουμβῶσιν ἔμπροσθεν ἐπὶ ὀστεώδους ἐλάσματα, τοῦ στέρνου. Οἱ κλάδοι οὗτοι εἰς τὰ δύο αὐτῶν ἄκρα λήγουσιν εἰς γόνδρους ὀλίγον εὐκάμπτους, ἀποστεουμένους κατὰ τὸ γῆρας. Μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων κλάδων ὑπάρχουσι μικρὰ νήματα, οἱ μεσόπλευροι μυῶνες, οἵτινες ἐκτεινόμενοι εὐρύνουσι τὸν κλωβὸν καὶ οὕτω γίνεται ἡ εἰσπνοή· ἐπανερχόμενοι δ' εἰς τὴν θέσιν των ἐλαττοῦσι τὸ μέγεθος τοῦ κλωβοῦ καὶ οὕτω πιεζομένων τῶν πνευμόνων παράγεται ἡ ἐκπνοή.

Ἐννοεῖς τώρα, προσφιλὴς μικρὰ, διατί ἡ μήτηρ σου ἐπιμένει τόσον πολὺ ὅπως σὲ πείσῃ νὰ τηρῇς τὸ σῶμα σου εὐθύ; Ὅταν τὸ σῶμα κυρτοῦται καὶ οἱ ὦμοι ῥίπτουσι τὸ βάρος των ἐπὶ τοῦ στήθους, ὅλαι αἱ κινήσεις τῶν πλευρῶν γίνονται ἡμιτελεῖς, ἐπειδὴ οἱ μυῶνες των δυσκολεύονται εἰς τὰς κινήσεις των. Τότε ἡ ἀναπνοὴ γίνεται κακῶς καὶ ὡς θὰ εἰξεύρεις ἀναπόφευκτος διὰ τὴν ζωὴν εἶναι ἡ ἀναπνοή· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἐπέρχεται καὶ ἑτέρα βλάβη· ὅλοι οἱ χόνδροι τῶν πλευρῶν, οἱ τόσον εὔκαμπτοι κατὰ τὴν ἡλικίαν σου, λαμβάνουσι κλίσιν παρὰ φύσιν, ἡ ἀνάπτυξις κωλύεται καὶ οὕτω βλέπομεν νεαρὰ κοράσια ἂν οὐχὶ ἐντελῶς κυφὰ τουλάχιστον ἔχοντα τὸ σῶμα κεκυρτωμένον ὡς γραῖαι.

Ἔχω ἔτι μικρὰν συμβουλὴν νὰ σοὶ ἀπευθύνω ἥτις θὰ σοὶ χρησιμεύσῃ ὅταν γείνῃς μεγαλειτέρα. Δὲν εἶναι χρεία, νομίζω, νὰ σοὶ εἴπω ὅτι αἱ μεγάλαι νεάνιδες μεταχειρίζονται εἶδος ἐνδύματος μετὰ ἐλασμάτων μεταλλικῶν, διὰ τῶν ὁποίων συσφίγγουσι τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ σώματος ὅπως τὸ καταστήσωσι κομψότερον (! ;) Θὰ γνωρίζεις βεβαίως τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ὅ,τι ἀγνοεῖς σὺ καθὼς καὶ αἱ μεγάλαι εἶναι ἡ μεγάλη βλάβη ἡ ἐπερχομένη ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ταύτης συμπιέσεως τοῦ κλωβοῦ ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν οἱ πνεύμονες, οἵτινες πιεζόμενοι ὑπ' αὐτοῦ δυσκολεύονται νὰ ἐκτελέσωσι τὸ σπουδαῖον καθῆκον των, ὅπερ ἄλλοτε θὰ σὲ διδάξω· τώρα ἡ συμβουλή μου περιορίζεται εἰς μόνα τὰ ἑξῆς· ὅταν μεγαλώσῃς θὰ πράξῃς καλὰ νὰ μὴ φορῇς καθόλου στηθόδεσμον ἢ τουλάχιστον ἐὰν δὲν ἦσαι τόσον κυρία τοῦ ἑαυτοῦ σου καὶ δὲν δύνασαι νὰ διαφύγῃς τοὺς ὄνυχας τοῦ συρμοῦ μὴ σφίγγῃς αὐτὸν πολὺ, διότι ἔχει πολὺ κακὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα μετά τινα καιρὸν — ἅμα μοὶ ἐπιτρέψῃς δηλαδὴ νὰ διακόψω τὴν μετὰ σοῦ περιήγησιν καὶ ἀρχίσω τὴν μετὰ τῆς ἐξαδέλφης σου[1] — σκοπεύω ν' ἀνακοινώσω εἰς τὴν ἐξαδέλφην σου, ἐξ ἧς δύνασαι τότε νὰ μάθῃς αὐτά.

ΑΝΘΩ

Πᾶν μυστικὸν τηρεῖται ὑπὸ ἑνὸς ἀνθρώπου γινωσκόμενον, οὐχὶ δ' ὑπὸ δύο: ὅ,τι τρεῖς γινώσκουν δὲν εἶναι πλέον μυστικόν.

---

[1] Ἐν τῇ συνεχείᾳ τῶν «ἐπιστολῶν θείας» τῇ δημοσιευθησομένῃ μετὰ τοὺς θεράποντας τοῦ στομάχου ὑπάρχει ἐπιστολή τις πραγματευομένη ἀποκλειστικῶς περὶ στηθοδέσμου καὶ τῶν ἐπὶ τῆς ὑγείας συνεπειῶν του.

ΑΗΔΩΝ ΚΑΙ ΡΟΔΟΝ

Ἐν θελκτικῷ τῆς δύσεως κήπῳ, νεαρὸν ῥόδον, ἡ δόξα τυῦ στελέχεώς του, ἔβλεπε καθ' ἑκάστην αὐξάνουσαν τὴν εὐδαιμονίαν του μετὰ τῆς καλλονῆς αὐτοῦ. Καθ' ἑκάστην, ἵνα καταστῇ ἀγαπητὸς αὐτῷ, ὁ ἥλιος τὸ ἐθέρμαινε διὰ τῶν ἡδονικωτέρων αὐτοῦ ἀκτίνων· ἑκάστην νύκτα, ἡ δρόσος τὸ ἔλουε διὰ τῶν ἁγνοτέρων αὐτῆς δακρύων καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν, ὁ Ζέφυρος τὸ ἐθώπευε διὰ τῶν μαλθακωτέρων αὐτοῦ πνοῶν.

Ἀλλὰ οὔτε τὸν ἥλιον, οὔτε τὴν δρόσον, οὔτε τὸν ζέφυρον ἠγάπα· ἄφροντες καὶ εὔθυμον ἀπελάμβανε τῶν ἡδονῶν τῆς ἡμέρας οὐδόλως ποθοῦν τὴν χθές, οὔτε ἐπιθυμοῦν τὴν αὔριον, καταλιμπάνον κοιμώμενον τὸν ἔρωτα ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας του, καὶ τὰ μύρα ἐν τῷ βάθει τοῦ κάλυκός του.

Ταυτοχρόνως, ἐκ τῶν θερμοτέρων τῆς Ἀνατολῆς χωρῶν, ἔνθα εἶδε τὸ φῶς, ἀηδὼν ἀνεχώρησε κατεχομένη ἐξ ἀήθους ἀνησυχίας καὶ ἀπείρου περιεργείας. Ἐγκατέλιπε διὰ χώρας ἀγνώστους καὶ ἀβέβαιον μέλλον, τὸν λειμῶνα τῶν ἰάσμων, τῶν καλυψάντων ταύτην διὰ τῶν φυλλωμάτων των καὶ θρεψάντων διὰ τοῦ μύρου τῶν ἀνθέων των, τὴν μυστηριώδη φωλεὰν, ἐν ᾗ ὕπνωσεν ὑπὸ τὴν πτέρυγα τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ τὸν ἔρωτα τῆς οἰκογενείας της, καὶ τὰ παίγνια τῶν ἑταίρων, καὶ τὸ δένδρον ἐξ οὗ τὴν πρώτην ἐποιήσατο πτῆσιν, καὶ τὴν ἡδονικῶς τὰ πρῶτα αὐτῆς ᾄσματα ἐπαναλαβοῦσαν ἠχώ.

Περιέτρεχε δὲ τὸν κόσμον, θεωμένη, ἀκούουσα, ῥεμβάζουσα, ᾄδουσα, εἰς οὐδὲν προσκολλωμένη, οὐδαμοῦ ἱσταμένη.

Περὶ τὸ τέλος ὡραίας ἡμέρας, ἀφίχθη, πεπονημένη ἐκ τῆς πορείας καὶ ἀποτεθαρρημένη ἐκ τῆς ἐρημίας, εἰς κῆπον τινὰ ἐν ᾧ ὑπῆρχε τὸ ῥόδον, ἔσπευσε δὲ θλιβερῶς νὰ καθεσθῇ ἐπὶ τοῦ κλάδου συκομορέας τινὸς, ἀναμιμνησκούσης αὐτῇ τοὺς πατρῴους ἀγρούς. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν πλήρης μελαγχολικῆς συμπαθείας, ἔμελλε νὰ διηγηθῇ εἰς τὸν ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἀδελφὸν αὐτῆς τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀνίαν καὶ νοσταλγίαν αὐτῆς, ὁ ἰδιότροπος ζέφυρος ἦλθε νὰ παίξῃ πρὸ αὐτῆς, κομίζων ἐπὶ τῶν πτερύγων του τὰ μύρα, ἅπερ εἶχεν ἀφαιρέσει ἀπὸ τὴν βασιλίδα τοῦ κήπου.

Ἡ ἀηδὼν ἐπιστρέφουσα τὴν κεφαλὴν παρετήρησεν αἴφνης τὸ μαλθακῶς ἐπὶ τοῦ στελέχεως αὐτοῦ λικνιζόμενον ῥόδον, ὡς ἵνα χαιρετήσῃ τὸν δύοντα ἥλιον, τὸν χρυσίζοντα αὐτὸ διὰ τῆς τελευταίας του ἀκτῖνος.

Καὶ ἡ ἀηδὼν ἠράσθη τοῦ ῥόδου.

Ἔμεινε κατ' ἀρχὰς τεθαμβωμένη· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκλείσθησαν, ἡ φωνὴ ἐσβέσθη, ἡ καρδία ἐξογκώθη, καὶ ἡ ζωὴ αὐτῆς πρὸς στιγμὴν ταραχθεῖσα, ἐν σκοτοδίνῃ ἐκυμάνθη.

Εἶτα, συνελθοῦσα, ἀνεωχθέντων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς, ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ ἐν μέσῳ τοῦ κήπου τούτου ἄνθος, δὲν ἦτο θεία ἐμφάνισις ἐν εὐδαίμονι ὀπτασίᾳ, ἔπτη αἴφνης πρὸς αὐτὸ, καταλιμπάνουσα τὴν δυστυχῆ συκομορέαν, θλιβερῶς φρικιάσασαν διὰ τὴν ψευσθεῖσαν ἐλπίδα αὐτῆς.

Τότε ἤρξατο ἱπταμένη περὶ αὐτὸ τὴν χάριν τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ θαυμάζουσα σχήματος, τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν χρωμάτων, τὴν θείαν τελειότητα τοῦ ἐναερίου σχηματισμοῦ καὶ τὴν ἀτελεύτητον λεπτότητα τῶν διαφανῶν πετάλων αὐτοῦ, λούουσα αὐτὴν ἐν τῇ καλλονῇ τοῦ ῥόδου.

Καὶ ὅταν ὁ ζέφυρος ἐπελθὼν ἤγειρε καὶ ἐκίνησε πρὸ αὐτῆς τὰ νωθρῶς ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ παμφιλτάτου αὐτῇ κείμενα μύρα, κατελήφθη ὑπὸ βαθείας θυμηδίας, ἐν ᾗ ἐν τῷ ἅμα αἱ ἀναμνήσεις, ἐπιθυμίαι, θλίψεις καὶ τὸ λογικὸν αὐτῆς κατεποντίσθησαν. Ἐπελάθετο πάντων, τῆς πατρίδος καὶ μητρὸς αὐτῆς, τοῦ κόσμου. Ἓν μόνον ἀντικείμενον ἔβλεπε, τὸ ῥόδον, πρὸς ἓν μόνον οἱ διαλογισμοὶ αὐτῆς ἐστρέφοντο· νὰ προσελκύσῃ τὸν ἔρωτα τοῦ ῥόδου.....

Τὸ ῥόδον μόλις παρετήρησεν ὅτι παρ' αὐτῷ εὑρίσκετο πτηνόν τι, ἀσθενὲς τὸ σῶμα, πτωχὸν τὸ πτέρωμα, καὶ ἐστερημένον φωνῆς, διότι ἡ ἀηδὼν διετήρει τὴν ὑπερήφανον αὐτῆς συνήθειαν νὰ σιγᾷ τὴν ἡμέραν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συγκεχυμένου θορύβου τῶν ἀγοραίων ἀοιδῶν, πεσόντος δὲ τοῦ λυκαυγοῦς μικρὸν κατὰ μικρὸν ἔκλεισε τὸν κάλυκα αὐτοῦ καὶ ὕπνωσεν εὔθυμον καὶ ἀμέριμνον ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἑσπέρας.

Ἀλλ' ὅταν ἡ νὺξ ἐξέτεινεν ἐπὶ τῶν ὀρκτῶν ἀντικειμένων ἀδιαπέραστον κάλυμμα σκότους, καὶ ὁ ὕπνος ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ κατέπιζε πάντας τοὺς τῆς φύσεως θορύβους, ἡ ἀηδὼν,

βασιλὶς τῆς σιγῆς καὶ σκιᾶς, ἠσθάνθη ἐπελθοῦσαν τὴν ὥραν καὶ ἤρξατο ᾄδουσα.

Κατὰ πρῶτον προανέκρουσε ἀορίστους καὶ αὐτοσχεδίους τόνους, μετὰ τῆς ἐπιδεξίου ῥαθυμίας μουσικοῦ δοκιμάζοντος τὸ αὐτοῦ ὄργανον καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ὅπως ἐγείρῃ τὴν προσοχὴν καὶ περιέργειαν. Εἶτα πρὸς στιγμὴν ἐσίγησε.

Ἐκ τῶν πρωτοφανῶν ἐκείνων τόνων ὁ κῆπος ἀφυπνίσθη. Τὰ χόρτα τὰ κατακλιθέντα ὅπως ὑπνώσωσιν ὑπήγειραν μικρὸν τὴν κεφαλήν, τὰ ἄνθη τοὺς κάλυκας αὐτῶν διανοίγοντα κατέλιπον τὸ πρῶτον τότε τὰ λεπτοφυᾶ αὐτῶν ὕπερα ἐκτεθειμένα εἰς τὴν ὑγρασίαν τῆς νυκτὸς, τὰ δένδραδιεκίνησαν τὰς μεγάλας αὐτῶν κόμας,καὶ τὰ πτηνὰ ἐξεγερθέντα ἀνεγνώρισαν τὴν βασιλίδα αὐτῶνκαὶ ἔτρεμον ἐκ θαυμασμοῦ καὶ φθόνου.

Τὸ ῥόδον ἐγερθὲν καὶ τοῦτο, ἐπεπόθησε τὸν ἤρεμον αὐτοῦ ὕπνον, ἐγόγγυζε κατὰ τοῦ ἀδεξίου τοῦ ἀφυπνίσαντος αὐτὸ καὶ ἀναγκαζόμενον ὅπως ἀκούσῃ αὐτὸν ἔπραξε τοῦτο μετὰ ῥαθύμου ἀνοχῆς.

Ἀλλὰ δὲν ἀνέμεινεν ἐπὶ μακρόν.

Ἡ αὐτὴ φωνὴ ἀντήχησεν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, σοβαρὰ, θρηνώδης, βραδέως ἀναπάλλουσα διὰ τῶν μελαγχολικωτέρων τονισμῶν καὶ ἐπί τινων μόνων τόνων διατρέχουσα ἅπαντας τοὺς βαθμοὺς τῆς ὀδύνης, ἀπὸ τοῦ ἀορίστου παλμοῦ πόθου μέχρι τῆς σπαρακτικῆς ἀπελπισίας, κατεδύθη ἐν μακρῷ στόνῳ, ὁμοίῳ πρὸς τὸ ὕστατον χαῖρε τοῦ θνήσκοντος. Πρὶν δ' ἡ ἠχὼ τὸν τελευταῖον τόνον ἐπαναλάβῃ, οἱ δ' ἀκροαταὶ ἀπαλλαγῶσι τῆς συγκινήσεως, ἡ φωνὴ ἀπόλλυτο ἤδη, ὡς ἀστραπὴ ἐν τῷ στερεώματι. Τὸ ᾆσμα τῆς ἀνεξαλείπτου ὀδύνης, ἄνευ διακοπῆς, διεδέχθη ᾆσμα τρελλῆς χαρᾶς. Ἦν παράδοξος μελῳδία διαχυτικὴ καὶ παράφορος, τῇδε κακεῖσε ἐπὶ τῶν τόνων πλανωμένη, βυθιζομένη ἐν τῇ ἀβύσσῳ καὶ ἀνυψουμένη εἰς τοὺς αἰθέρας, ὁρμητικὸν πῦρ φλογερῶν τόνων, μεγαλοπρεπὴς ὀργιασμὸς ἀτάκτων κραυγῶν, ἀγρίων συρισμῶν, ἀφρόνων γελώτων.—Ἀτελεύτητος κλίμαξ ἀλλομένη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον καὶ ὡς κύκλος συνενουμένη—ἔκλαμπρον χάος ἁρμονικῶν παραφωνιῶν.

Εἶτα αἴφνης ἡ φωνὴ ταπεινοῦται καὶ ὡς παρωργισμένη θάλασσα, ἥτις τοῦ ἀνέμου πεσόντος θωπεύει δι' ἠρέμου κυμάνσεως τὴν ἀκτὴν, ἣν ἄρτι μανιώδης ἐμάστισε, περιπαθῆ ὕμνον ἔρωτος καὶ εὐδαιμονίας τονίζει. Ἡ ὑπολαὶς εὗρεν ἐν αὐτῷ τὸ μελῳδικὸν κελάδημα αὐτῆς, ἡ περιστερὰ τὸν ἡδονικὸν γογγυσμόν της, ὁ κόσσυφος τοὺς περιπαθεῖς φθόγγους του καὶ τὰ πτηνὰ ἐδάκρυσαν πάντα τὸ θελκτήριον ἐκεῖνο ἀκούοντα ᾆσμα. Ἅπασαν τὴν εὐφράδειαν τῆς δεήσεως, τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ἐκστάσεως, ἅπασαν τὴν ἐλπίδα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἡδονὴν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ ἔρωτος ὁ θαυμάσιος ᾠδὸς ἐν μιᾷ στιγμῇ εἰσήγαγεν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀκροατῶν του, οἵτινες, καὶ ἀφοῦ ἔτι ἔπαυσεν, ἐξηκολούθησαν ἀκούοντες αὐτὸν μετὰ φρικιάσεως ἐνθουσιασμοῦ.

Καὶ τὸ ῥόδον; εἶχε καὶ τοῦτο ἀκούσει· μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀνήγειρε τὴν κεκλιμένην κεφαλὴν, ἤνυρνε τὰ πέταλα, ἤνοιξε τοὺς πόρους αὐτοῦ καὶ διὰ πασῶν τῶν αἰσθήσεων τὴν θείαν μουσικὴν ἐρρόφα.

Ἐκλαυσεν ἀκοῦον τὸ ᾆσμα τῆς βαθείας ὀδύνης καὶ ἐνεθουσία ἀκολουθοῦν τὴν φανταστικὴν πτῆσιν τῆς θαμβωτικῆς μανίας, ἐμέθυε δ' ἐκ τοῦ μαγικοῦ κυπέλλου τοῦ ἐκχειλίζοντος ἐκ μελῳδικοῦ ἔρωτος.

Καὶ ὅταν μετὰ μίαν ὥραν ἡ ἀηδὼν περιῆλθε τὸν κῆπον ὅπως ἴδῃ τίνες ὕπνωττον καὶ τίνες ἐν σιγῇ ἐγρηγόρουν, μόνον τὸ ῥόδον εὗρεν ἐγρηγοροῦν, λικνιζόμενον ἐπὶ τοῦ στελέχεώς του, πάλλον ἔτι καὶ ἄφωνον ἐκ συγκινήσεως.

Καὶ ἀγνοοῦν τὴν ἀηδόνα τὸ ῥόδον ἠράσθη αὐτῆς.

(ἕπεται συνέχεια)

ΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ

Τὰ ὄρη μὴ διανεμηθέντα ἀτάκτως ἐπὶ τῆς γηΐνης ἐπιφανείας, σχηματίζουσιν ἐπ' αὐτῆς δίκτυα συμμετρικῶς πεπλεγμένα, γραμμὰς μετὰ ποιᾶς τινος ἀκριβείας κεχαραγμένας, σκελετοὺς τεχνιέντως κατεσκευασμένους. Οἱ ποταμοὶ οἱ ἀρδεύοντες τὰς εὐρείας τῶν Ἠπείρων πεδιάδας, εἰσὶν ἐπίσης διανεμημένοι μετὰ τῆς αὐτῆς ἁρμονίας τῆς ἐπικρατούσης ἐφ' ἁπάντων τῶν κτισμάτων τῆς φύσεως.

Αἱ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Ἠπείρων μέγισται ὀρέων σειραὶ διευθύνονται ἀπὸ Δ. πρὸς Α. αἱ δὲ ἀπὸ Β. πρὸς Ν. ἐκτεινόμεναι εἶνε οἱ δευτερεύοντες αὐτῶν κλάδοι. Οἱ μέγιστοι ποταμοὶ ῥέουσι καθ' οἷαν διεύθυνσιν ἐπιβάλλουσιν αὐτοῖς αἱ ἐξοχαὶ αὐταὶ τοῦ ἐδάφους. Ὁ Εὐφράτης καὶ ὁ Περσικὸς κόλπος, ὁ Κίτρινος καὶ ὁ Κυανοῦς ποταμὸς, ἅπαντα τὰ μεγάλα ῥεύματα τῆς Κίνας ὡς καὶ αἱ κυριώτεραι ἀρτηρίαι τῶν ἡμετέρων Ἠπείρων. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, αἱ λίμναι ἐκτείνονται ἐπίσης ἀπὸ Δ. πρὸς Α. ἢ ἀπὸ Α. πρὸς Δ. τοῦ Νείλου καί τινων ποταμῶν τῆς Βαρβαρίας ἀποτελούντων ἐξαίρεσιν.

Ἡ Ἤπειρος τοῦ νέου κόσμου παρουσιάζει τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν περὶ τὴν διανομὴν τῶν διαρρεουσῶν αὐτὴν ἀρτηριῶν. Ὑπερμεγέθης σειρὰ ὀρέων χωρίζει τὴν Ἀμερικὴν εἰς 2 πλευράς· τὰ ἐπὶ τῶν ἀπεράντων αὐτῶν κατωφερειῶν ῥέοντα ὕδατα βαίνουσι πρὸς τὴν θάλασσαν διατέμνοντα τὸ ἔδαφος ἀπὸ Δ. πρὸς Α. καὶ τἀνάπαλιν.

Τοιαύτη ἡ ἐξ ἐπιπολῆς ἔρευνα. Ἀλλ' ἐγγύτερον ἐξετάζων τις τὸ σύστημα τῆς ἀρδεύσεως τῆς γῆς βλέπει τοὺς ποταμοὺς ἀνωμάλως συσπειρωμένους, ἐκτείνοντας ἢ περιστέλλοντας τὰ ὕδατά των, ἀκολουθοῦντας ὁτὲ μὲν εὐθεῖαν, ὁτὲ δὲ καμπύλην γραμμὴν, διαγράφοντας μυρίους ἑλιγμοὺς, ὀφιοειδῶς τὰς κοιλάδας διαρρέοντας, συστελλομένους μεταξὺ βράχων καὶ στενῶν, ὅλως ὁρμητικῶς ὀλισθαίνοντας ἐπὶ τῶν κατωφερειῶν, ἢ σταματῶντας ἐντὸς κοιλάδων, ὁρμῶντας ἐν εἴδει καταρρακτῶν ἢ ἀναπαυομένους ἐντὸς λιμνῶν.

Ἐν γένει τὸ πλάτος τῶν ποταμῶν αὐξάνει ἀπὸ τῶν πηγῶν μέχρι τοῦ στομίου· καθ' ὅσον ἀναβαίνει τις τὸ ῥεῦμα, αἱ ὄχθαι προσεγγίζουσιν ἀλλήλαις. Ὡσαύτως αἱ καμπύλαι ἃς διαγράφουσι πολλαπλασιάζονται πρὸς τὸν Ὠκεανόν. Εἰς τὰ μεσόγεια ἀκολουθοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐθεῖαν γραμμὴν· παρὰ τὴν θάλασσαν, τοὐναντίον σχηματίζουσιν πολυπληθεῖς καμπύλας καὶ πολλαχῶς συσπειροῦνται· ἀναβαίνουσιν ἐκ νέου πρὸς τὴν Ἤπειρον, εἶτα κατέρχονται πρὸς τὸν Ὠκεανὸν, διατρέχοντες οὕτω ἐν μικρῷ διαστήματι διευθύνσεις ἀντιθέτους. Ἠδύνατό τις εἰπεῖν ὅτι ὁ γενναιόδωρος ποταμὸς μὴ ἐπιδαψιλεύσας ἀρκετὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ποτισθὲν ἔδαφος, φαίνεται ὅτι μετὰ λύπης ἐγκαταλείπει τὰς χώρας ἃς ἐγονιμοποίησε.

Οἱ μεγαλείτεροι ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης εἰσὶ ὁ Βόλγας διατρέχων 3,390 χιλιομ. ὁ Δούναβις 2,950, ὁ Δὼν 1780, ὁ Δνείπερος 2,000, ὁ Βιστοῦλας.

Ἐν Ἀσίᾳ ὁ Γιαγκτοι-Κυάγγ περιφέρεται ἐπὶ τῆς γηΐνης ἐπιφανείας εἰς ἔκτασιν 5,330 χιλιομέτρων· ὁ Καμβοδίας διαγράφει καμπύλην γραμμὴν 3,890· ὁ ποταμὸς Ἀμούριος 4,380. ὁ Γάγγης κυλίει τὰ ὕδατά του ἐντὸς κοίτης 3,000· ὁ Εὐφράτης εἰς 2,000.

Ὁ Σενεγάλης ἐν Ἀφρικῇ διατρέχει 4,500 χιλιομ. περιλαμβανομένου καὶ τοῦ Νίγρου ὅστις εἶνε ἁπλῶς συνέχεια τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ποταμοῦ. Ὁ Νεῖλος ἔχει περίπου 3,880 χιλιομέτρ. ἔκτασιν.

Ἐν τέλει, ἡ Ἀμερικὴ διαρρέεται ὑπὸ τῶν μεγίστων τῶν εὐρυτάτων ποταμίων ἀρτηριῶν τῆς ὑφηλίου. Ὁ Μισσισιπῆς γονιμοποιεῖ τὰς χώρας, ἃς διατρέχει εἰς μῆκος 7,000 χιλιομ. περίπου, καὶ ἡ ὅλη ἐπιφάνεια τῆς λεκάνης του εἶνε 180,000 τετραγωνικῶν λευγῶν ἤτοι περιέχει πλεῖον ἢ ἑπτάκις τὴν ἔκτασιν τῆς Γαλλίας· τὸ πλάτος τοῦ εὐρέως ποταμοῦ εἶνε 300 ἕως 400 χιλιομ. ἀπὸ τοῦ Ἁγ. Ἀντωνίου μέχρι τῆς χώρας τῶν Ἰλλυνῶν· 2,500 μέτρων ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Μισσούρη· 1,500 δὲ μέτρων εἰς τὴν Νέαν Αὐρηλίαν ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Ἀρκάνσα. Τὸ βάθος του εἶνε 15 ἕως 20 μέτρων· ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Ὀχιοῦ, 60 δὲ ἕως 80 μέτρων μεταξὺ τῆς νέας Αὐρηλίας καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου. Ἡ ταχύτης αὐτοῦ φθάνει τὰ 4 μίλλια ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, κατὰ δὲ τὰς στιγμὰς τῶν σφοδρῶν ῥευμάτων δυσχερέστατος καθίσταται ὁ ἀνάπλους αὐτοῦ. Ὁ Ὀρενόκης διατρέχει 2,300 χιλιομ. ὁ Λαπλάτας 3,200. Ἀλλ' ἔτι ἰσχυρότερον εἶνε τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ Ἀμαζῶνος, ὅστις ἑνοῦται μετὰ τοῦ Ὠκεανοῦ διὰ στομίου 300 χιλιομ. Τὸ πᾶν ἐστὶ κολοσιαῖον ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ, ὅστις ἀποδίδει εἰς τὸν Ὠκεανὸν πᾶσαν τὴν βροχὴν καὶ χιόνα τὴν συναχθεῖσαν ὑπὸ λεκάνης 7 ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων.

Αἱ 100 μέτρων βολίδες δὲν δύνανται πάντοτε νὰ καταμετρήσωσι τὰ βάθη αὐτοῦ· τὰ δὲ πλοῖα ἀνέρχονται αὐτὸν ἐν ἀποστάσει 1000 περίπου λευγῶν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ὁ ὁρίζων ἀναπαύεται ἐπὶ τῶν ὑδάτων αὐτοῦ, καὶ κρύπτει τὰς ὄχθας του. Εἶνε ἀληθὴς θάλασσα γλυκέως ὕδατος περιέχουσα ὑπὲρ 244,000 κυβικὰ μέτρα, ὕδατος ὄγκον ὃν 3,000 ποταμοὶ ὡς ὁ Σηκουάνας ἤθελον δώσει.

Οἱ ταχύτεροι ποταμοὶ εἰσὶν ὁ Τίγρις, ὁ Ἰνδὸς,

ὁ Δούναβις κτλ. Πάντες οἱ μεγάλοι ποταμοὶ δέχονται ἐν τῇ κοίτῃ των μέγαν ἀριθμὸν ποταμιδίων σχηματιζόντων περὶ τὴν κυρίαν ἀρτηρίαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πολυαρίθμους διακλαδώσεις. Ὁ Δούναβις δέχεται ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ πλείονας τῶν 200 ποταμῶν ἢ ῥυακίων. Καὶ ἐν τούτοις, ἐὰν ἡ θάλασσα ἦτο ξηρὰ, ἤθελον παρέλθῃ 40,000 ἐτῶν ὅπως οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς πληρώτωσι τὴν εὐρεῖαν τοῦ Ὠκεανοῦ λεκάνην.

Ὁποίαν ποικιλίαν θεαμάτων ὁποίαν διαφορὰν εἰκόνων παρουσιάζει ὁ δρόμος τῶν μεγάλων ποταμῶν. Οἱ μὲν κυλίουσι τὰ κυκνᾶ ἢ τὰ χρυσόχροα ὕδατα των ἐπὶ κοίτης λείων χαλίκων, ἕτεροι ὀλισθαίνουσι ὑποκίτρινον ὕδωρ ἐπὶ βορβορώδους πυθμένος· ἄλλοι συσπειρούμενοι ἐπὶ γονίμου ἐδάφους καὶ διατρέχοντες λόφους πεποικιλμένους διὰ παντοειδῶν φυτικῶν προϊόντων καὶ ἕτεροι ῥέοντες διὰ μέσου ἀποτόμων βράχων ἢ δι' ἀγόνων ἐρήμων.

Ἐν τοῖς ἡμετέροις κλίμασι τὸ ὕδωρ ἐπιζητεῖται ὑπὸ τῆς δροσερᾶς καὶ γονίμου χλόης, ὑπὸ τῶν λευκῶν καὶ τῶν ἰτεῶν, αἵτινες βυθίζουσι τὰς ῥίζας των ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ ἐδάφους. Ἐν Ἀφρικῇ, ἐντὸς τῶν κυμάτων τῶν ποταμῶν ἀνανακλᾶται τὸ χάριεν τῶν φοινίκων φύλλωμα, ὡς εἰς τὴν ἀπέραντον πεδιάδα τοῦ Νείλου τὸ γιγάντειον βαοβάβ δεσπόζει ἑτέρων ποταμῶν ὡς τοῦ Ζαμβεζίου. Ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις φυτεία ἄφθονος καὶ ἀνάμικτος κατακαλύπτει τὰς χώρας τῶν ποταμῶν· τὰ δένδρα ἀναμὶξ ἐπισωρευμένα ὑψοῦσι τοὺς κορμούς των ἐν τῷ μέσῳ χόρτων, περιπεπλεγμένον δὲ τὸ φύλλωμά των ἐκτείνεται ἄνωθεν τῶν πυκνῶν καλάμων τῶν γιγαντιαίων ὑδροβίων φυτῶν, αἱ κληματίτιδες καὶ τὰ ἀναρριχητικὰ φυτὰ σχηματίζουσιν ἐν μέσῳ τοῦ ζῶντος αὐτοῦ δαιδάλου μυρίους χαρίεντας στεφάνους. Τὸ πλῆθος τῶν φυτῶν εἶναι τόσον συμπαγὲς ὥστε ταῦτα παρακμάζοντα δὲν πίπτουσι χαμαὶ, ὑποστηριζόμενα ὑπὸ μυρίων στελέχεων πυκνῶν χόρτων, ὑπὸ μυρίων συνδέσμων συνδεόντων αὐτὰ πρὸς τὰ ζῶντα ἔτι.

Ἡ πλησμονὴ αὕτη τῶν φυτειῶν δίδει γέννεσιν ἐν τοῖς ποταμοῖς τῆς Ἀμερικῆς εἰς φαινόμενον παραγόμενον ἐκ τῆς ἐπιτωρεύτεως ἐπιπλεόντων δένδρων ἐπικαλουμένων *σχεδιῶν*. Τὰ δένδρα ἐκριζούμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἢ παρασυρόμενα ὑπὸ τῶν ῥευμάτων, σχηματίζουσι νήσους κινητὰς, αἵτινες δύνανται νὰ καταλάβωσιν ὁλόκληρον τὸ πλάτος τοῦ ῥεύματος, καθιστάμεναι οὕτω προσκόμματα εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ πλέοντας. Μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων τοιούτων ἐπιπλεουσῶν νήσων καταλέγεται ἡ ἐπί τινος τῶν βραχιόνων τοῦ Μισσισιπῆ *Ἀφχάλαγα*, ἥτις συμπαρασύρει κατὰ τὸν δρόμον της μεγάλην ποσότητα ξύλων ἀπὸ βορρᾶ κατερχομένων. Ἐντὸς 40 ἐτῶν ὁ ποταμὸς οὗτος ἐπεσώρευσεν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ποσότητα ἐπιπλεόντων λειψάνων τόσον μεγάλην ὥστε ἐσχημάτισε τεραστίαν νῆσον 15 χιλιαμέτρων μήκους, 220 πλάτους καὶ 2,50 βάθους.

Τὸ 1816 ὁ ὄγκος οὗτος ὑψοῦτο καὶ ἐταπεινοῦτο σὺν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ ποταμοῦ, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐμποδίζει τὰς προόδους τῆς φυτείας του, καλύπτει αὐτὴν διὰ χλοεροῦ περιβλήματος τὸ φθινόπωρον ἄνθη ἐφαίδρυνον τὴν ὄψιν αὐτῆς. Τὸ 1833 τὰ δένδρα τῆς ἐπιπλεούσης νήσου εἶχον ὕψος 60 ποδῶν, καὶ μέτρα ἐλήφθησαν ὑπὸ τοῦ κράτους τῆς Λουϊσιάνης πρὸς ἐξαφανισμὸν τοῦ γιγαντιαίου αὐτοῦ παρέχοντος ἀνυπέρβλητον πρόσκομμα τοῖς πλέουσι.

Ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ποταμοῦ, ἐπὶ τοῦ Μισσισιπῆ καὶ τοῦ Μισούρη ἀπαντῶνται συχνάκις σωροὶ τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ οὕτως ὁ δρόμος τῶν ποταμῶν ἀποκλείεται ὑπὸ σωρῶν ἐκριζωμένων δένδρων καὶ ὑπὸ τῶν ἀφθόνων λειψάνων τῶν ναυαγίων. Συμπλεκόμενα μετὰ τῶν κλιματοειδῶν φυτῶν συνδεόμενα διὰ τῆς ἰλύος τοῦ ποταμοῦ, τὰ λείψανα ταυτοχρόνως καθίστανται ἐπιπλέουσαι νῆσοι· νέκ δενδρύλλια ἀναφύονται ἐπ' αὐτῶν ἡ ῥοδέα καὶ ἡ βάτος ἁπλοῦσιν ἐπ' αὐτῶν, τὰ κίτρινα καὶ πορφυρόχροα ἄνθη των, οἱ ὄφεις, οἱ κροκόδειλοι, τὰ πτηνὰ ἔρχονται πρὸς ἀνάπαυσιν ἐπὶ τῶν ἀνθηρῶν καὶ χλοερῶν αὐτῶν σχεδιῶν, αἵτινες φθάνουσαι πολλάκις μέχρι τῆς θαλάσσης καταποντίζονται. Ἀλλ' ἰδοὺ δένδρον παχύτερον περικλείεται εἰς σωρόν τινα ἄμμου καὶ στερεῶς διαμένει· ἐκτείνει τοὺς κλάδους του ὡς πολυάριθμα ἄγκιστρα, ἀφ' ὧν αἱ ἐπιπλέουσαι νῆσοι δὲν δύνανται νὰ ἐκφύγωσι πάντοτε· ἀρκεῖ πολλάκις ἓν δένδρον ὅπως διαδοχικῶς σταματήσει μυριάδας· τὰ ἔτη ἐπισωρεύουσιν ἐπ' ἀλλήλων τὰ ἐκ μακρυνῶν ὀχθῶν λάφυρα· οὕτω γεννῶνται νῆσοι χερσόνησοι, νέα ἀκρωτήρια μεταβάλλοντα τὸν δρόμον τοῦ ποταμοῦ». (Malte Brun).

Κατὰ τὸν δρόμον τοῦ Ὀρενόκου καὶ ἄλλων τινῶν ποταμῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἡ φύσις ἀρέσκεται χρωματίζουσα τὰ ὕδατα διὰ τῶν ποικιλοτέρων χρωματισμῶν· ὑπάρχουσιν ὕδατα κυκνᾶ, πράσινα, κίτρινα, ἕτερα βαθέα ὡς τὸ χρῶμα τοῦ καφὲ καὶ τέλος τινὰ μέλανα ὡς ἡ μελάνη. Τὰ ὕδατα τοῦ Ἀταβάπο, Τυκμίνη, τὰ τοῦ Τέμι καὶ τοῦ Γουενία ἔχουν μελάγχρουν χρῶμα, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν φοινίκων λαμβάνοντα χρῶμα ἐντελῶς μέλαν· ὅταν δὲ εἰσὶ περικεκλεισμένα ἐντὸς ἀγγείων διαφανῶν ἔχουσι χρυσοειδές τι κίτρινον. Οἱ χρωματισμοὶ οὗτοι οἱ ἀναμφιβόλως προερχόμενοι ἐκ τῆς ἀφθόνου δικλύσεως ὀργανικῶν ὑλῶν καθιστῶσι τὸ ὕδωρ ἀληθὲς κάτοπτρον· οὕτω ἀφοῦ ὁ ἥλιος κρυβῇ ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα, ὁ Ὀρενόκος παρέχει ὄψιν ἐπιφανείας μὴ διαφανοῦς ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀνταναχλῶνται μετὰ θυμασίας καθαρότητος ἡ σελήνη καὶ ὁ μεσημβρινὸς ἀστερισμός.

Τὰ ὕδατα τοῦ Ὀρενόκου, ὡς καὶ τὰ τοῦ Νείλου καὶ πολλῶν ἄλλων ποταμῶν τῆς Ἀφρικῆς ἢ τῆς Ἀσίας δίδουσι μέλαιναν τινα βαφὴν εἰς τὰς ὄχθας καὶ εἰς τοὺς ἐκ γρανίτου βράχους οὓς πρὸ αἰώνων ποτίζουσιν· ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ὁ χρωματισμὸς τῶν βράχων καὶ τῶν λίθων τῶν ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ τῶν ὀχθῶν των κειμένων δεικνύει φανερῶς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἐπιφάνειαν. Ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ὀρενόκου εἰς τὰς τοῦ Keris ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ Ιao παρατηροῦνται κοιλότητες μέλαιναι τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐν τούτοις αἱ κοιλότητες αὗται εὑρίσκονται πλεῖον ἢ 50 μέτρα ἄνωθεν τῆς νῦν ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Δηλοῦσι δὲ ὅτι οἱ ποταμοὶ, ὧν τὸ μέγεθος ἐκπλήττει ἡμᾶς, εἰσὶν ἁπλῶς ταπεινὰ λείψανα τῶν γιγαντιαίων ὄγκων ὕδατος, οἵτινες διέρρεον τὰς ἀπείρους πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐκτάσεις.

(Οὐμβόλδου Les eaux) Ι. Δ. Μ.

Η ΑΤΜΗΛΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗι ΑΡΚΤΩΑι ΙΝΔΙΚΗι

ΥΠΟ

JULES VERNE

Δ'. ΤΑΡΡΥΑΝΗ ΒΑΣΙΛΙΣ.

Πρὶν καταλίπῃ τὸ κρὰλ, ὁ συνταγματάρχης, μὴ σκοπῶν πολλάκις ἐπανελθεῖν ηὐχαρίστησεν αὖθις τὸν Καλαγάνην, ὅστις ψυχρῶς προσέκλινε.

Τὴν 27, 28 καὶ 29 Ἰουλίου βιαιοτάτη βροχὴ ἐκώλυσε τοὺς θηρευτὰς ὅπως ἐξέλθωσιν, ἄλλως τε θὰ ἠδυνάτουν ἐπανευρεῖν τὰ ἴχνη τῶν θηρίων, ἅπερ ὡς αἱ γαλαῖ ἐλαχίστην πρὸς τὸ ὕδωρ ἀγάπην τρέφουσι. Τῇ 30 ὁ λοχαγὸς Χὼδ, ὁ Φὼξ, ὁ Γούμης καὶ ἐγὼ παρεσκευάσθημεν ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὸ κράλ. Τῇ πρωΐᾳ, ὀρεινοί τινες ἐπεσκέφθησαν ἡμᾶς· ὡραῖοι θιβέτιοι πολεμικώτατοι, ἐντιμότατοι καὶ λίαν φιλόξενοι. Ὁ συνταγματάρχης ὑπεδέχθη εὐμενῶς τούτους, ἡ δὲ συνδιάλεξις περιεστράφη περὶ τὸ μέρος τοῦ ὁρίου, ἔνθα ὁ Νανὰ εἶχε καταφύγει μετὰ τὴν ἧτταν τῶν Σιπαγίων. Τῷ λοχαγῷ Χὼδ ἐκοινοποίησαν ὅτι αἱ τίγρεις μεγάλας προξένουν καταστροφὰς ἐν τῇ κατωτέρᾳ τῶν Ἱμαλαΐων ζώνῃ. Ἐπαύλεις καὶ ὁλόκληροι κῶμαι ὑπ' αὐτῶν ἠρημώθησαν. Ἡ δὲ κυβέρνησις ὅπως παροτρύνῃ τοὺς θηρευτὰς προσέφερε τριακοσίας ῥουπίας δι' ἑκάστην κεφαλὴν τίγρεως.

Οἱ ὀρεινοί, ἀπῆλθον κατενθουσιασθέντες ἐκ τῆς γενομένης αὐτοῖς ὑποδοχῆς. Μεθ' ὃ κατήλθομεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὴν Ταρρυανήν. Παρὰ τῇ παγίδι εὕρομεν τὸν Βὰν-Γουΐτ καὶ τοὺς Ἰνδοὺς αὐτοῦ μεταφέροντας τίγριν συλληφθεῖσαν κατὰ τὴν νύκτα. Οὗτος μαθὼν ὅτι μετεβαίνομεν πρὸς θήραν ἔδωκεν ἡμῖν ὡς ἀκόλουθον τὸν Καλαγάνην ἐντελῶς τὸ δάσος γινώσκοντα.

Οὕτως ἠκολουθήσαμεν τὸν Καλαγάνην καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἔστημεν παρά τινι ῥύακι, οὗτινος αἱ ὄχθαι ἔφερον νωπὰ θηρίων ἴχνη. Ἐν τῷ μέσῳ ἀδένδρου τινος τοπίου ἦν ἐμπεπηγμένος πάσσαλός τις ἐξ οὗ ἐκρέματο ὁλόκληρον τέταρτον βοός.

«Ἐδῶ, εἶπεν ὁ Καλαγάνης θ' ἀναμείνωμεν τὴν τίγριν».

Πάρυτα ἐγὼ καὶ ὁ Γούμης ἀνήλθομεν ἐπὶ παρακειμένου δένδρου, ὁ λοχαγὸς καὶ ὁ Φὼξ εἰσέδυσαν εἰς τὴν διχάλωσιν δύο δρυῶν ἀντικρὺ ἡμῶν, ὁ δὲ Καλαγάνης ἐκρύβη ὄπισθεν ὑψηλοῦ βράχου, εἰς ὃν ἐν ὥρᾳ κινδύνου ἠδύνατο ἀνελθεῖν. Οὕτω τὸ ζῷον θὰ περιεπλέκετο εἰς κύκλον πυρός.

Θῶες τῇδε κἀκεῖσε ἐσκορπισμένοι ὑλάκτουν μὴ τολμῶντες νὰ προσεγγίσωσιν εἰς τὸ δέλεαρ. Μετὰ μίαν ὥραν αἱ ὑλακαὶ ἔπαυσαν ἀποτόμως, δύο δ' ἐξ αὐτῶν ὡρμήσαντες διὰ τοῦ ἀδένδρου

τοπίου ἐκρύβησαν ἐν τῷ δάσει. Ἀναμφιβόλως ἡ ἐσπευσμένη αὕτη φυγὴ προὐκλήθη ὑπὸ τῆς προσεγγίσεως τῆς τίγρεως. Μετ' ὀλίγον ἠκούσθη ἐλαφρὸς θροῦς τῶν κλάδων καὶ τριγμὸς τῶν ξηρῶν φύλλων· ζῶον τι προὐχώρει βραδέως καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐφάνη διὰ μέσου τῶν θάμνων. Ἦν μεγαλοπρεπὴς, ἰσχυρὰ καὶ εὐκίνητος τίγρις· ἀφίκαμεν ταύτην νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸ δέλεαρ.

Αἴφνης δύο πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν.

«Τεσσαράκοντα δύο! ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός.

— Τριάκοντα ὀκτώ! ἀνεβόησεν ὁ Φώξ.

Ἀμφότεροι εἶχον ταυτοχρόνως πυροβολήσει καὶ τοσοῦτον ἐπιδεξίως, ὥστε ἡ τίγρις πληγεῖσα ἐπὶ τῆς καρδίας ἐκυλίετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἀνοιγέντος τοῦ σώματος αὐτῆς εὑρέθησαν ἀμφότεραι αἱ σφαῖραι ἐπὶ τῆς καρδίας.

«Τότε, εἶπεν ὁ λοχαγὸς, ἀναλογεῖ ἡμίσεια ἑκατέρῳ ἡμῶν!»

Ὁ Φὼξ καὶ ὁ Γούμης ἔμειναν ἐκεῖσε ὅπως λάβωσι τὴν ὡραίαν δορὰν τοῦ ζῴου, ἐνῷ ὁ λοχαγὸς καὶ ἐγὼ ἐπανηρχόμεθα εἰς τὸ Steam-House.

Τῇ 10 Ἰουλίου ἐπεχειρήσαμεν θήραν ἐξ «Οὔδδης» ἤτοι καλύβης ὑπερκειμένης ῥυακίου, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ζῷα μεταβαίνοντα ὅπως πίωσι φονεύονται εὐκολώτατα ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ κεκρυμμένου θηρευτοῦ, ἀλλ' ἂν διὰ τῆς πρώτης σφαίρας δὲν πληγωθῶσι θανασίμως, μανιωδῶς ὁρμῶσι κατὰ τῆς καλύβης εἰς κίνδυνον τὸν θηρευτὴν θέτοντα. Τοῦτ' αὐτὸ ἡμῖν συνέβη.

Ὁ Βὰν Γουὶτ ἠκολούθησεν ἡμῖν, ἐλπίζων ὅτι ἐὰν τίγρις τις ἐπληγώνετο ἐλαφρῶς, ἠδύνατο νὰ τὴν συλλάβῃ.

Τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ προσῆλθον τρεῖς τίγρεις, ὧν αἱ δύο πρὸς μεγάλην λύπην τοῦ προμηθευτοῦ ἐφονεύθησαν. Ἡ τρίτη ὅμως ὥρμησεν ἐντὸς τῆς καλύβης πληγεῖσα ἐλαφρῶς.

«Ταύτην τὴν ἔχομεν ζῶσαν!...» εἶπεν ὁ Βὰν Γουὶτ, ἀλλὰ μόλις τὴν φράσιν ταύτην ἐπέρανε καὶ τὸ ζῷον ἀνατρέψαν θὰ κατεσπάρασσεν αὐτὸν ἂν μὴ ἡ σφαῖρα τοῦ λοχαγοῦ ἐφόνευε τοῦτο. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη ὕψωσε τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεργητικοῦ τοῦ Χὼδ εἰς 42 καὶ τὸν τοῦ Φὼξ εἰς 38.

Τῇ 16 ἰουλίου συμβεβηκός τι μικροῦ δεῖν προὐξένει σύγκρουσιν μεταξὺ τοῦ Χὼδ καὶ τοῦ προμηθευτοῦ. Ὁ λοχαγὸς ἐφόνευσε τίγριν τινὰ καθ' ἣν στιγμὴν εἰσήρχετο εἴς τινα παγίδα. Ἀλλ' ἐὰν αὕτη ὑπῆρξεν ἡ 43 αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξεν ἡ 8 τοῦ προμηθευτοῦ.

Ἐν τούτοις μετὰ ἀνταλλαγὴν ζωηρῶν τινων λόγων, ὁ λοχαγὸς Χὼδ τῇ παρεμβάσει τοῦ συνταγματάρχου ὑπεχρεώθη ὅπως σέβηται τοῦ λοιποῦ τὰ θηρία τὰ....διανοούμενα νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰς παγίδας.

Κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας ἕνεκα τῆς κακοκαιρίας ἐμείναμεν ἐν τῷ Steam-House· ἡ ἐποχὴ τῶν βροχῶν ἤγγιζε τὸ τέρμα αὐτῆς. Τῇ 23 ἰουλίου, ὀρεινοί τινες ἐκ τῶν συνόρων ἐπεσκέφθησαν ἡμᾶς. Τὸ χωρίον αὐτῶν καλούμενον Σουάρη, πέντε δὲ μίλια τοῦ σταθμοῦ ἡμῶν ἀπέχον, ἀπό τινων ἑβδομάδων δεινὰς ὑπέστη ὑπὸ τίγρεώς τινος ἐρημώσεις. Διενοοῦντο δ' οἱ κάτοικοι ἀπελθεῖν ἐκεῖθεν, ἐξαντλήσαντες πάντα δυνατὸν τρόπον πρὸς καταστροφὴν τῆς τίγρεως. Ἡ ἀφήγησις αὕτη ἠρέθισε τὸ θηρευτικὸν τοῦ λοχαγοῦ ἔνστιγκτον, ὅστις προσεφέρθη ὅπως ἀκολουθήσῃ τοὺς ὀρεινοὺς μέχρι τῆς κώμης αὐτῶν. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ν' ἀπέλθωμεν εἰς τὴν κώμην ὁ λοχαγὸς, ὁ Βὰνξ, ὁ Φὼξ καὶ ἐγώ. Ὁ Σὶρ Ἐδουάρδος Μουνρὼ, ἀπεποιήθη ν' ἀκολουθήσῃ ἡμᾶς, ἐσκόπει ἐπωφελούμενος τῆς ἀπουσίας ἡμῶν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἄνωθεν τῆς Ταρρυανῆς μέσην ζώνην τῶν Ἱμαλαΐων μετὰ τοῦ Γούμη καὶ Μὰκ Νάϊλ. Κατήλθομεν αὐθημερὸν εἰς τὸ κρὰλ, καὶ λαβόντες μεθ' ἡμῶν τρεῖς Ἰνδοὺς καὶ τὸν Καλαγάνην, ἀφίχθημεν περὶ τὴν τετάρτην ὥραν εἰς Σουάρην, ἔνθα ὁ πανικὸς ἦν εἰς τὸ ἔπακρον, ἐπειδὴ τὴν πρωΐαν ἡ τίγρις συνέλαβε παρά τινα ῥύακα Ἰνδήν τινα καὶ μετέφερεν εἰς τὸ δάσος.

Αὐθημερὸν ὠργανίσθη ἐκδρομὴ, ἧς μετέσχον ἐκτὸς ἡμῶν καὶ τῶν χικάρεων, εἴκοσιν ὀρεινοί, ἐντελῶς τὰς τοποθεσίας γινώσκοντες. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, τὴν 24, 25 καὶ 26 Ἰουλίου μάτην ἅπαν τὸ τοπίον ἠρευνήσαμεν! μόνον δύο μικρὰς τίγρεις ἐφόνευσεν ὁ λοχαγὸς, ὅστις ἠρκέσθη εἰπὼν «τεσσαράκοντα τέσσαρες». Τέλος τῇ 27 βοῦς τις ἀπώλετο ἐκ βοσκῆς πλησιστίου τῇ Σουάρῃ, ἴχνη δ' αὐτοῦ ἐπανεῦρον εἰς ἀπόστασιν τετάρτου μιλίου ἀπὸ τῆς κώμης. Ὁ *δράστης* τοῦ ἐγκλήματος ἦν ἀναμφιβόλως ἡ τίγρις. Οἱ Σουάριοι οὐδόλως ἀμφέβαλλον.

«Εἶναι ὁ θεῖος μου!» ἔλεγον πιστεύοντες ὅτι ἡ ψυχὴ τῶν προγόνων των μεταβαίνει ἐν τῷ σώματι τῶν θηρίων.

Ἠκολουθήσαμεν τὰς κηλῖδας τοῦ αἵματος τοῦ βοὸς, κατακληγούσας εἰς μικρὸν σύνδενδρον τοπίον, ὅπερ πολλάκις ἤδη ἀνωφελῶς ἠρευνήσαμεν, περιεκυκλώσαμεν αὐτὸ καὶ ταυτοχρόνως προεχωροῦμεν πανταχόθεν πρὸς τὸ κέντρον. Ὁ λοχαγὸς Χὼδ, ὁ Καλαγάνης καὶ ἐγὼ ἤμεθα ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς· ὁ Βὰνξ καὶ Φὼξ ἐκ τῆς ἑτέρας. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ θηρίον εὑρίσκετο ἐκεῖσε, ἐπειδὴ τὰ ἴχνη τὰ ἐν αὐτῷ κατακλήγοντα δὲν ἀνενεοῦντο ἄλλοθι. Ἦν τότε ἡ ὀγδόη πρωϊνὴ ὥρα, ἐβαδίζομεν βραδέως καὶ ἀθορύβως συσφίγγοντες τὸν κύκλον. Συνεφωνήθη δὲ ὅπως ὁ πρῶτος εἰσελθὼν εἰς τὸ δάσος πυροβολήσῃ. Τὸ σημεῖον ἐδόθη ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ, πάντοτε σπεύδοντος. Ἡ σιγὴ διεκόπτετο μόνον ὑπὸ τοῦ θροὸς τῶν μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις ὑπὸ τοὺς πόδας ῥηγνυομένων ξηρῶν φύλλων.

Αἴφνης ὠρυγμὸς ἀντήχησε. «Τὸ ζῷον εἶναι ἐδώ!» εἶπεν ὁ λοχαγὸς δεικνύων τὸ στόμιον σπηλαίου ἐσκαμμένου ἐπὶ τῆς βάσεως βράχου, ὑπὸ μεγάλων ἐπιστεφομένου δένδρων.

«Θὰ εἰσέλθω ἐν αὐτῷ εἶπεν ὁ Χώδ.

— Καθὼς καὶ ἐγὼ, προσέθηκεν ὁ Φὼξ κλίνων πρὸς τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου τὴν κεφαλήν.

— Οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν θὰ εἰσέλθῃ, ἀπεκρίνατο ὁ Βὰνξ, ἐπειδὴ θὰ ἐξετίθεσθε εἰς βέβαιον κίνδυνον.

— Δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ἐντεῦθεν τὴν τίγριν, καπνίζοντες τὸ στόμιον! εἶπεν ὁ Καλαγάνης. Οὕτω τὸ ζῷον ἢ θὰ ἐξέλθῃ ἢ θὰ πάθῃ ἐξ ἀσφυξίας, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ ἐξέλθῃ».

Πάρυτα ξύλα, ξηρὰ χόρτα, θάμνοι ἐσωρεύθησαν ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ σπηλαίου, ὀξὺς καὶ πυκνὸς καπνὸς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὠθούμενος εἰσήρχετο ἐν αὐτῷ καθιστῶν τὴν ἀτμόσφαιραν ἀνεπιτηδείαν πρὸς ἀναπνοήν.

Δεύτερος ὠρυγμὸς, πλήρης μανίας, ἀντήχησε. Τὸ ζῷον ἡτοιμάζετο ὅπως ἐξορμήσῃ. Ἀνεμένομεν αὐτὸ ἐστηριγμένοι ἐπὶ τοῦ βράχου καὶ ἡμικρυπτόμενοι ὑπὸ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων ὅπως διαφύγωμεν τὸν ἐκ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἅλματος κίνδυνον.

Ὁ λοχαγὸς τὴν κινδυνωδεστέραν ἐξελέξατο θέσιν ἐν τῇ μόνῃ εἰσόδῳ τῆς λόγχμης, δι' ἧς θὰ διήρχετο ἡ τίγρις φεύγουσα. Ὁ Χὼδ εἶχε στηρίξει τὸ ἓν γόνυ κατὰ γῆς, ἡ δὲ καραβίνα στερρῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ ἐστηρίζετο. Τρία μόλις λεπτὰ διῆλθον ἀφότου ἠνάψαμεν τὴν πυρὰν καὶ τρίτος ὠρυγμὸς ἢ μᾶλλον πεπνιγμένος βρυχηθμὸς ἀντήχησε. Ταυτοχρόνως ἡ πυρὰ διεσκορπίσθη καὶ γιγαντιαῖον σῶμα ἐφάνη ἐν τῷ μέσῳ τῶν νεφελῶν τοῦ καπνοῦ. Ἦν ἡ τίγρις.

Δέκα πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν· ἀλλ' οὐδεμία σφαῖρα ἤγγισε τὸ ζῷον, ὅπερ διὰ δευτέρου ἅλματος ὥρμησε πρὸς τὴν λόχμην, ἀλλὰ σφαῖρα τοῦ λοχαγοῦ ἐπλήγωσεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου.

Ἀστραπηδὸν ἡ τίγρις ὥρμησε κατὰ τοῦ Χὼδ, καὶ ἀνατρέψασα αὐτὸν θὰ ἔθραυε τὴν κεφαλήν του διὰ τοῦ ποδὸς, ἐὰν ὁ Καλαγάνης ἕλκων τὴν μάχαιράν του δὲν συνελάμβανεν αὐτὴν ἐκ τοῦ τραχήλου, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ὄνυχες τοῦ δεξιοῦ ποδὸς θὰ κατεσπάρασσον τὸν λοχαγόν.

Τὸ ζῷον ἐπιστραφὲν, ἀνέτρεψε τὸν Ἰνδὸν καὶ ἐρρίφθη ἐπ' αὐτόν. Ἀλλ' ὁ λοχαγὸς δραττόμενος τῆς μαχαίρας τοῦ Καλαγάνη δι' ἀσφαλοῦς χειρὸς ἐβύθισε ταύτην εἰς τὴν καρδίαν τῆς τίγρεως, ἥτις πάραυτα ἐκυλίθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Πέντε δευτερόλεπτα ἤρκεσαν διὰ τὰς περιπετείας τῆς τρομερᾶς ταύτης σκηνῆς. Ὁ λοχαγὸς ἦν ἔτι γονυκλινὴς ὅταν ἐπλησιάσαμεν. Ὁ δὲ βραχίων τοῦ Καλαγάνη αἱματόφυρτος.

«*Βὰγ Μαρυαγά*! ἡ τίγρις νεκρὰ ἔκραζον οἱ Ἰνδοί!

Ἐνῷ ἀπεθαυμάζομεν τὸ μεγαλοπρεπὲς ζῷον ὁ Καλαγάνης πλησιάσας τὸν Χώδ.

«Εὐχαριστῶ, λοχαγέ! εἶπε.

— Ἀλλ' ἐγὼ ὀφείλω νὰ σὲ εὐχαριστήσω....

— Ἄνευ ὑμῶν θὰ ἤμην νεκρός· ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Ἰνδός.

— Ἀλλὰ σὺ δὲν ὥρμησας μὲ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν χεῖρα, καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε κατασυντρῖψαι τὴν κεφαλήν μου.

— Σὺ τὴν ἐφόνευσας, λοχαγέ! αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τεσσαρακοστὴ πρώτη!

— Ζήτω ὁ λοχαγὸς Χώδ! ἀνεφώνησαν οἱ Ἰνδοί.»

Πραγματικῶς δ' ἡ τίγρις αὕτη ἐλογίζετο εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ λοχαγοῦ.

«Ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν εἰς τὸ Steam-House, εἶπεν ὁ Βὰνξ τῷ Καλαγάνῃ, ὅπως περιποιηθῶμεν τὴν πληγήν σου».

Ὁ Καλαγάνης ἔκλινε καταφατικῶς καὶ ἅπαντες ἀποχαιρετήσαντες τοὺς Σουαρίους διηυθύνθημεν πρὸς τὸ Sanitarium, ἔνθα ἀφίχθημεν περὶ τὴν μεσημβρίαν. Πρὸς μεγάλην δ' ἔκπληξιν ἡμῶν ὁ συνταγματάρχης Μουνρὼ, ὁ Μὰκ

Νάϊλ καὶ ὁ Γούμης ἀπῆσαν. Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Βὰνξ ἐδήλου ὅτι ὁ συνταγματάρχης μετὰ τῶν δύο ἑταίρων αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὸ σύνορον τῆς Νεπὼλ, ὅπως ἐξακριβώσωσιν ἀμφιβολίας τινὰς περὶ τῶν ἑταίρων τοῦ Νανὰ, θὰ ἐπανήρχετο δὲ πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς διὰ τὴν ἀναχώρησιν ἡμῶν ὡρισμένης. Ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς ἐπιστολῆς ταύτης κίνημα δυσθυμίας, ἀκούσιον σχεδὸν, διέφυγε τοῦ Καλαγάνη. Πρὸς τί τὸ κίνημα τοῦτο; Ἀναμφιβόλως ἠπατώμην.

Ε'. ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ

Ζωηρὰν ἡ τοῦ συνταγματάρχου ἀναχώρησις ἀνησυχίαν ἐνέπνεεν ἡμῖν, ἐπειδὴ ἠγνοοῦμεν ποίαν διεύθυνσιν ἔλαβε καὶ ποῖον μέρος τοῦ συνόρου τῆς Νεπὼλ ἐσκόπει ἐρευνῆσαι. Ἔδει λοιπὸν ν' ἀναμένωμεν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ αὐγούστου ὅτε θ' ἀπηρχόμεθα πρὸς τὴν Βομβάην.

Ὁ Καλαγάνης, θεραπευθείσης τῆς πληγῆς του, μετέβη εἰς τὸ κράλ. Ὁ καιρὸς ἦν βροχερὸς, ἐν τούτοις αἱ πρὸς τὸ κράλ ἐπισκέψεις ἡμῶν ἦσαν συνεχεῖς· τοῦ δὲ Βὰν-Γουὶτ ἔλειπον ἔτι εἷς λέων, δύο τίγρεις καὶ δύο λεοπαρδάλεις, οὓς ἤλπιζε νὰ συλλάβῃ μέχρι τῶν πρώτων τοῦ σεπτεμβρίου ἡμερῶν. Τῇ 4 αὐγούστου οἱ χικάρεις ἔφερον εἰς τὸ κράλ ἐντὸς κλωβοῦ μεγάσχημον αἰχμάλωτον, μελανότριχα, μετὰ κεκυρτωμένων ὀνύχων καὶ μακρῶν εὐμάλων ὤτων χαρακτηριστικῶν τῆς ἄρκτου τῆς Ἰνδικῆς.

— Ὁ ἀδελφὸς Βαλλών! ὁ ἀδελφὸς Βαλλών! εἶπον οἱ Ἰνδοί.»

Οὗτοι θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ἀνεψιοὺς τῶν τίγρεων καὶ ἀδελφοὺς τῶν ἄρκτων! Ἀλλ' ὁ Βὰν Γουὶτ γινώσκων ὅτι ἐλαχίστην ἀξίαν ἔχει ἡ ἄρκτος εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς καὶ μόνον ἡ Ἀμερικανικὴ καὶ πολικὴ εἰσὶν ἐπιζήτητοι.

«Τὴν θέλετε ὅπως κάμητε beefsteaks; ἠρώτησε τὸν λοχαγόν.

— Ἐὰν ἦν πεφονευμένη, μάλιστα· ἀλλὰ νὰ τὴν φονεύσωμεν ὅπως φάγωμεν βιφτὲκ εἶναι...

— Τότε ἐλευθερώσατε αὐτὴν·» εἶπεν, ὁ Ματθαῖος τοῖς Ἰνδοῖς, οἵτινες ἐν σπουδῇ ἐτέλεσαν τὴν παραγγελίαν του.

Ὁ ἀδελφὸς Βαλλὼν ἐξῆλθεν ἡσύχως τοῦ κλωβοῦ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὸ δάσος.

Τὴν 6 Αὐγούστου ὁ Βὰν Γουὶτ, ὁ λοχαγὸς Χὼδ, ὁ Φὼξ, ὁ Στὼρ, ὁ Καλαγάνης καὶ ἐγὼ ἀπὸ τῆς πρωΐας ἠρευνῶμεν δάσος κάκτων, ὅταν ἡμιπεπνιγμένος βρυχηθμὸς ἀντήχησεν. Ἀμέσως διηυθύνθημεν πρὸς τὸ ὕποπτον μέρος. Ἐκ τῆς φύσεως τῶν βρυχηθμῶν ὁ προμηθευτὴς ἠννόησεν ὅτι ἦν λέων συλληφθεὶς ἐν παγίδι.

Πραγματικῶς λέων τῆς Ἰνδικῆς ἄνευ χαίτης κρεμάμενος ἐξ ἑνὸς τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τρομερῶς συνεταράσσετο ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς παγίδος.

Ἡ παγὶς αὕτη ἦν ἰσχυρὸς δεσμὸς προσδεδεμένος εἰς ἰσχυρὸν καὶ εὔκαμπτον κλάδον κεκυρτωμένον πρὸς τὴν γῆν, ὥστε τὸ κατώτατον ἄκρον τοῦ δεσμοῦ περατούμενον εἰς κινητὴν παγίδα νὰ δύναται νὰ εἰσέρχηται εἰς τὴν ἐγκοπὴν πασσάλου στερρῶς ἐν τῇ γῇ κεχωσμένου. Ἐπὶ τοῦ πασσάλου τούτου θέτουσι δέλεαρ, οὕτως ὥστε τὸ ἐγγίζον αὐτὸ ζῷον νὰ συλλαμβάνηται ἐκ τοῦ ποδὸς ἢ τῆς κεφαλῆς ἐν τῷ δεσμῷ, πάραυτα ὁ κλάδος ἐγείρεται συνανυψῶν τὸ ζῷον, μέγας δὲ κύλινδρος ξύλου πίπτων ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ κωλύει τὸ ζῷον νὰ σωθῇ.

Πολλάκις τὸ θηρίον συλλαμβανόμενον ἐκ τοῦ τραχήλου, σταγγαλίζεται σχεδὸν πάντοτε, ἐνῷ ἡ κεφαλή του μολωπίζεται ὑπὸ τοῦ βαρέως κυλίνδρου. Ἀλλ' ὁ λέων συλληφθεὶς ἐκ τοῦ ποδὸς διέμενε ζῶν.

Ὁ Ματθαῖος Βὰν Γουὶτ ἀπέστειλε τὸν Καλαγάνην εἰς τὸ κράλ, μετὰ ἡμίσειαν δ' ὥραν οὗτος ἐπέστρεψεν ὁδηγῶν ἕνα τῶν κλωβῶν, ἐνῷ εἰσήγαγον τὸν λέοντα.

Τῇ 11 Αὐγούστου δύο λεοπαρδάλεις συνελήφθησαν ἐν τῇ αὐτῇ παγίδι· ἦσαν δύο τσίται, ὅμοιαι ἐκείνῃ, ἥτις τοσοῦτον τολμηρῶς ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Ῥοχιλκάνδης προσέβαλε τὸν Χαλκοῦν Γίγαντα. Ἐλείποντο ἤδη τῷ Βὰν Γουὶτ δύο τίγρεις ὅπως συντελέσῃ τὴν προμήθειαν αὐτοῦ.

Τῇ 15 Αὐγούστου οὐδεμίαν ἔτι εἴδησιν παρὰ τοῦ συνταγματάρχου ἐλάβομεν. Ὁ Βὰνξ μεγάλως ἀνησύχει. Ἐν τούτοις ὁ λοχαγὸς Χὼδ καὶ ὁ Φὼξ ἐξηκολούθουν τὰς εἰς τὴν Ταρρυανὴν ἐκδρομάς των, τῇ βοηθείᾳ τῶν χικάρεων τοῦ κράλ ἐφόνευσαν τρεῖς ἑτέρας τίγρεις, οὕτω δὲ τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ μὲν λοχαγοῦ ἀνῆλθεν εἰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ, τοῦ δὲ Φὼξ εἰς τριάκοντα ἐννέα.

Τῇ 20 Αὐγούστου ἡ προτελευταία τῶν τίγρεων, ὧν εἶχε χρείαν ὁ Βὰν Γουὶτ, συνελήφθη ἐν ἑνὶ λάκῳ.

Οὕτω μία μόνον τίγρις ἔλειπεν ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Βὰν Γουὶτ, ταχέως δὲ καὶ αὕτη συνελήφθη, ἀλλὰ κατόπιν περιπετειῶν καὶ κινδύνων ἀξίων ὅπως μνησθῶ αὐτῶν.

Ἐκδρομὴ ὠργανίσθη παρὰ τοῦ λοχαγοῦ Χὼδ διὰ τὴν νύκτα τῆς 26 Αὐγούστου. Ὁ οὐρανὸς ἦν ἀνέφελος, ἡ ἡμισέληνος ἀσταθὲς ἔρριπτε φέγγος, ἡ δ' ἀτμόσφαιρα ἤρεμος. Ὅταν τὸ σκότος εἶναι πολὺ βαθὺ τὰ θηρία δυσκόλως τὰς κρύπτας αὐτῶν καταλιμπάνουσιν, ἐνῷ τὸ ἡμίφως καλεῖ ταῦτα.

Ὁ λοχαγὸς Χὼδ, ἐγὼ, ὁ Φὼξ καὶ ὁ Στὼρ ἀπετελοῦμεν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐκδρομῆς ταύτης, θὰ ἠκολούθουν δ' ἡμᾶς ὁ προμηθευτὴς, ὁ Καλαγάνης καί τινες Ἰνδοί. Οὕτω τὴν ἑοδόμην ἑσπερινὴν ὥραν κατελίπομεν τὸ Steam-House καὶ τὴν ὁγδόην ἀφίχθημεν εἰς τὸ κράλ.

Ἐσκοποῦμεν νὰ ἐνεδρεύσωμεν παρὰ τὴν ὄχθην χειμάρρου τινος, ἔνθα τακτικῶς μετέβαινε ζεῦγος τίγρεων. Θ' ἀπηρχόμεθα τοῦ κράλ περὶ τὸ μεσονύκτιον, ὁ Ματθαῖος Βὰν Γουὶτ προέτεινεν ἡμῖν ὅπως ἀναπαυθῶμεν ἐπί τινας ὥρας.

«Ἐπιθυμεῖς νὰ ὑπνώσῃς, Μῶκλερ; ἠρώτησέ με ὁ λοχαγὸς Χώδ.

— Οὐχὶ, ἀπεκρίθην, ἀρέσκομαι μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ὅπως περιπατῶ.

— Ὅπως ἐπιθυμεῖτε, ἀπεκρίθη ὁ Βὰν Γουὶτ. Ἐγὼ ὅμως αἰσθάνομαι τὸν σπασμωδικὸν τῶν βλεφαρίδων ἰλλωπισμὸν, ὃν προκαλεῖ ἡ ἀνάγκη τοῦ ὕπνου.»

Καὶ ἐγείρων τοὺς βραχίονας, ἀνερρίπτων τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν κορμὸν πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐντείνων δὲ τοὺς μυῶνας ἠχόεν ἐξήγαγε χάσμημα καὶ μετὰ τελευταῖον σημεῖον χαιρετισμοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμόν του.

Ὁ Στὼρ εἶχεν ἤδη κατακλιθῆ παρὰ τὰς ῥίζας δένδρου τινος, ὡς καὶ οἱ Ἰνδοὶ, οὐδεὶς δὲ πλέον ἐφύλαττε τὸ κράλ. Ὁ Καλαγάνης ἀσφαλίσας τὴν θύραν εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῶν χικάρεων.

Μόνοι ὁ λοχαγὸς Χὼδ καὶ ἐγὼ ἐγρηγοροῦμεν περιήλθομεν τοὺς κλωβοὺς ἔνθα τὰ θηρία ὕπνωττον· εἷς μόνον ἦν κενὸς, ἀναμένων τὴν τελευταίαν τίγριν τοῦ Βὰν Γουὶτ.

Ἀπόλυτος σιγὴ ἐβασίλευεν ἐν ὁλοκλήρῳ τῷ δάσει. Οὐδὲ ἓν φύλλον διεκινεῖτο, ὁ δ' ἑσπέριος ζέφυρος ἐντελῶς εἶχε κοπάσει. Ὁ λοχαγὸς Χὼδ καὶ ἐγὼ καθήμενοι παρὰ τοὺς πόδας δένδρου τινος ἐσιγῶμεν· ἐπάσχομεν ἐκ τῆς ἠθικῆς ἐκείνης ἀπασχολήσεως μᾶλλον ἢ φυσικῆς, ἣν κατὰ τὴν τελείαν τῆς φύσεως γαλήνην αἰσθάνεταί τις. Ῥεμβάζει τις ὑπνώττων, τὸ δὲ βλέμμα, ὅπερ ἡ βλεφαρὶς εἰσέτι δὲν ἐκάλυψεν, εἰς φαντασμαγορικὰς βλέψεις ἀπόλλυται.

«Μῶκλερ, εἶπε μοι σιγηλῶς ὁ λοχαγὸς, ἡ σιγὴ αὕτη μὲ ἐκπλήττει! Τὰ θηρία συνήθως μυκῶνται ἐν τῇ σκοτίᾳ, τὴν δὲ νύκτα τὰ δάση εἰσὶ θορυβώδη. Ἐλλείψει τίγρεων καὶ πανθήρων ὑλακτοῦσιν οἱ θῶες. Τὸ πλῆρες ζώντων ὄντων κράλ τοῦτο ἔδει καθ' ἑκατοντάδας ἑλκύσαι ταῦτα καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν ἀκούομεν, οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ψόφον τῶν ξηρῶν φύλλων, οὐδὲ ὠρυγμόν τινα ἔξωθεν.

— Δικαία ἡ παρατήρησίς σου, φίλε Χὼδ, προσέθηκα, ἀγνοῶ δ' εἰς τί ν' ἀποδώσω τὴν ἠρεμίαν ταύτην· ἀλλὰ προσέχωμεν, μήπως ἐν τῷ μέσῳ τῆς γαλήνης ταύτης ὑπὸ τοῦ ὕπνου καταληφθῶμεν.»

Ἐπὶ πόσον διήρκεσεν ἡ γαλήνη αὕτη, ἀγνοῶ. Ἀλλ' αἴφνης ὑπόκωφος θόρυβος ἀντήχησεν. Ἀναμφιβόλως ἐν τῷ κλωβῷ τῶν θηρίων παρήχθη.

Λέοντες, τίγρεις, πάνθηρες, λεοπαρδάλεις, ἄρτι τοσοῦτον ἤρεμοι ἐλαφρὸν μορμυρισμὸν ὀργῆς ἐξῆγον. Ὄρθιοι ἐν τοῖς κλωβοῖς, ἰσχυρῶς ἀνέπνεον ἐξωτερικήν τινα ἀναθυμίασιν, καὶ ἔπληττον τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας

«Τί ἔχουσι λοιπόν; ἠρώτησα.

— Ἀγνοῶ, ἀπεκρίθη ὁ λοχαγὸς, ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως ὠσφράνθησαν τὴν προσέγγισιν...»

Αἴφνης τρομεροὶ μυκηθμοὶ ἀντήχησαν ἐκτὸς τοῦ κράλ. «Τίγρεις!» ἀνεφώνησεν ὁ Χὼδ σπεύδων πρὸς τὸν θάλαμον τοῦ Βὰν Γουὶτ. Ἀλλὰ τοσοῦτον ἰσχυροὶ οἱ βρυχηθμοὶ οὗτοι ἦσαν, ὥστε ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦ κράλ ἐξηγέρθη καὶ ὁ προμηθευτὴς πλησιάζων·

«Προσβολή!....» ἀνέκραξε.

Καὶ πάραυτα λαμβάνων κλίμακά τινα ἐστήριξε ταύτην ἐπὶ τοῦ περιφράγματος Μετὰ μίαν δὲ στιγμὴν ἦν ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτῆς.

«Δέκα τίγρεις καὶ δωδεκὰς πανθήρων, εἶπεν· εἰς τὰ ὅπλα!»

Αἱ προσβολαὶ αὗται στίφους θηρίων εἰσὶ συνήθεις ἐν Ἰνδικῇ. Πολλάκις δ' οἱ κάτοικοι τῶν Σουνδερβούνδων ἔχουσι πολιορκηθῆ ὑπὸ τί-

γρεων! Ἐν τούτοις εἰς τοὺς ἔξωθεν βρυχηθμοὺς ἠνώθησαν αἱ ἔσωθεν ὠρυγαί· τὸ κρὰλ ἀπεκρίνετο εἰς τὸ δάσος.

«Εἰς τὸ περίφραγμα!» ἔκραξεν ὁ Βὰν Γουΐτ. Ἀλλ' αἴφνης ἡ θύρα βιαίως ἠνεώγα, στῖφος δὲ θηρίων εἰσώρμησεν. Ἐν τούτοις ὁ Καλαγάνης εἶχε κλείσει τὴν θύραν ταύτην ἀσφαλῶς τὸ ἑσπέρας!

«Εἰς τὸ οἴκημα!» ἔκραξεν ὁ Βὰν Γουΐτ ὁρμῶν πρὸς τὸν θάλαμόν του ὅστις μόνον ἠδύνατο νὰ δώσῃ καταφύγιον. Ἀλλ' εἴχομεν καιρὸν ὅπως ἀφιχθῶμεν; Ἤδη δύο χικάρεις ἐκυλίοντο αἱματόφυρτοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· οἱ λοιποὶ μὴ δυνηθέντες εἰσελθεῖν εἰς τὸ οἴκημα περιέτρεχον τὸ κράλ. Ὁ προμηθευτής, ὁ Στὼρ καὶ ἓξ Ἰνδοὶ ἦσαν ἤδη ἐν αὐτῷ, κλείσαντες τὴν θύραν καθ' ἣν στιγμὴν δύο πάνθηρες εἰσόρμων. Ὁ Καλαγάνης, ὁ Φὼξ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνερριχήθησαν ἐπὶ τῶν δένδρων.

Ὁ λοχαγὸς Χὼδ καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνήθημεν εἰσελθεῖν ἐν τῷ οἴκῳ.

«Μῶκλερ! Μῶκλερ!» ἔκραξεν ὁ λοχαγός, οὗτινος τὸν δεξιὸν βραχίονα κατεσπάραξε τίγρις τις.

Διὰ τῆς κέρκου της πλήξασά με ἑτέρα τίγρις μὲ ἔρριψε κατὰ γῆς, ἠγέρθην καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ζῷον ἐπανήρχετο κατ' ἐμοῦ καὶ ἔσπευσα ὅπως βοηθήσω τὸν λοχαγόν.

Ἓν μόνον καταφύγιον ἐλείπετο τὸ κενὸν διαμέρισμα τοῦ ἕκτου κλωβοῦ. Πάραυτα ὁ λοχαγὸς καὶ ἐγὼ ἐνεκλείσθημεν ἐν αὐτῷ καὶ κλείσαντες τὴν θύραν, διεφύγομεν πρὸς στιγμὴν τὰ θηρία, ἅπερ ὠρυόμενα ὥρμησαν κατὰ τῶν κιγκλίδων.

Τοιαύτη δ' ἡ μανία τῶν ζῴων καὶ ἡ ὀργὴ τῶν ἐν τῷ κλωβῷ καθειργμένων τίγρεων, ὥστε ἐκίνουν αὐτὸν ἐπὶ τῶν τροχῶν του. Ἀλλ' αἱ τίγρεις κατέλιπον αὐτὸν καὶ ὥρμησαν κατ' ἀσφαλεστέρας λείας. Οἷα σκηνὴ ἐνώπιον ἡμῶν ἐξειλίσσετο!

«Ὁ κόσμος ἀνετράπη! ἀνέκραξεν ὁ λοχαγὸς Χὼδ, ἐκεῖνοι ἐκτὸς καὶ ἡμεῖς ἐντός!

— Καὶ ἡ πληγή σου; ἠρώτησα.

— Δὲν εἶναι τίποτε.»

Πέντε ἢ ἓξ πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν τότε. Προήρχοντο ἐκ τοῦ θαλάμου τοῦ Βὰν Γουΐτ, καθ' οὗ δύο τίγρεις καὶ τρεῖς πάνθηρες ὥρμων. Ἐν τῶν ζῴων ἔπεσε κεραυνωθὲν ὑπὸ ἐκρηκτικῆς σφαίρας, ἥτις βεβαίως θὰ ἐξῆλθε τῆς καραβίνας τοῦ Στώρ. Τὰ λοιπὰ ὥρμησαν κατὰ τῶν βουβάλων, ὁ Φὼξ, Καλαγάνης καὶ λοιποὶ Ἰνδοί, οἵτινες ἀνερριχήθησαν ἐπὶ τῶν δένδρων, ἄοπλοι ὄντες ἠδυνάτουν βοηθῆσαι αὐτοῖς.

Ἐν τούτοις ὁ λοχαγὸς στηρίξας τὴν καραβίναν του ἐπὶ τῶν κιγκλίδων, ἐπυροβόλησε. Καίτοι ὁ δεξιὸς βραχίων του ἡμιπαραλύσας ἐκ τῆς πληγῆς δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ ὅπως μετὰ τῆς συνήθους εὐθύτητος βάλλῃ, ἐπέτυχεν ὅμως τὴν τεσσαρακοστὴν ἐννάτην.

Οἱ βούβαλοι ἔτρεχον ἐν τῷ κράλ, προσεπάθουν ἀντικρῦσαι τὰς τίγρεις, αἵτινες διὰ τρομερῶν ἁλμάτων ἀπέφευγον τοὺς κερατισμούς. Εἷς αὐτῶν ἐξῆλθε τῆς θύρας τοῦ κράλ φέρων ἐπὶ τῶν νώτων ὑπερμεγέθη πάνθηρα, οὗτινος οἱ ὄνυχες τὰς σάρκας του ἐσπάρασσον. Πέντε ἢ ἓξ ἕτεροι ἐκ τοῦ σύνεγγυς διωκόμενοι ἐξῆλθον μετ' αὐτόν. Τινὲς τῶν τίγρεων ἐξηκολούθησαν τὴν καταδίωξιν, ἀλλ' ὅσοι βούβαλοι ἔμενον ἐν τῷ κράλ, ἔκειντο ἤδη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀσπαίροντες.

Ἐν τούτοις ἕτεροι πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν ἐκ τοῦ οἰκίσκου. Ἡμᾶς δ' ἤδη νέος κίνδυνος ἠπείλει. Τὰ ἐν τοῖς κλωβοῖς θηρία ἐξερεθισθέντα ὑπὸ τῆς ἔξωθεν πάλης καὶ ὀσμῆς τοῦ αἵματος, ἔπληττον τὰς κιγκλίδας μετ' ἀπεριγράπτου ὁρμῆς. Εἷς τῶν κλωβῶν τούτων ἀνετράπη, οἱ δ' ἐν αὐτῷ ἠδυνάτουν νὰ ἴδωσι τί συνέβαινεν ἐκτὸς ἐπειδὴ ἡ κιγκλιδωτὴ πλευρὰ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς γῆς.

Αἴφνης τίγρις τις διὰ καταπληκτικοῦ ἅλματος ἀνῆλθεν ἐπὶ δένδρου τινὸς ἐνῷ τρεῖς χικάρεις εἶχον καταφύγει. Εἷς τούτων συλληφθεὶς ἐκ τοῦ τραχήλου μάτην ἐπειράθη ὅπως ἀντιστῇ, πάραυτα δὲ ἐρρίφθη κατὰ γῆς. Πάνθηρ τις ὥρμησεν ὅπως διαφιλονεικήσῃ αὐτῇ τὴν λείαν της.

Ἡμεῖς ἠδυνατοῦμεν ὅπως παρέμεῖνωμεν! Τὰ φυσίγγια ἡμῶν εἶχον ἐξαντληθῆ!

Ἀλλ' ἰδοὺ τίγρις ἐν τῷ γειτονικῷ διαμερίσματι τοῦ κλωβοῦ ὁρμῶσα ὅπως θραύσῃ τὰς κιγκλίδας, τοσοῦτον βιαίως συνετάραξε τὸν κλωβὸν ὥστε ἀπωλεσθείσης τῆς ἰσορροπίας του ἀνετράπη.

Ἐλαφρῶς κατὰ τὴν πτῶσιν μωλωπισθέντες, ἐστηρίχθημεν ἐπὶ τῶν γονάτων, ἐν ἐντελεῖ εὑρισκόμενοι σκότει.

Ἀλλὰ καίτοι μὴ βλέποντες, ἠκούομεν!

Οἷος θόρυβος ὠρυγμῶν ἐν τῷ κράλ! οἵα ὀσμὴ αἵματος τὴν ἀτμόσφαιραν ἐμόλυνε! Τί συνέβαινε λοιπόν; τὰ ζῷα τῶν λοιπῶν κλωβῶν ἐξῆλθον αὐτῶν; Προσέβαλον τὸ οἴκημα τοῦ Βὰν Γουΐτ; Τίγρεις καὶ πάνθηρες ὥρμησαν ἐπὶ τῶν δένδρων ὅπως τοὺς Ἰνδοὺς σπαράξωσι;

Τέταρτον ὥρας τοιαύτης ἀγωνίας διῆλθε.

Εἶτα ὁ θόρυβος τῆς πάλης ἠλαττώθη. Οἱ ὠρυγμοὶ ἐξησθένησαν. Τὰ ἅλματα τῶν ἐν τῷ κλωβῷ ἡμῶν τίγρεων ἠλαττώθησαν. Ἐπερατώθη λοιπὸν ἡ σφαγή; Αἴφνης, ἤκουσα τὴν θύραν τοῦ κράλ μετὰ κρότου ἐπανακλειομένην, εἶτα ὁ Καλαγάνης καὶ ὁ Φὼξ ἐκάλεσαν ἡμᾶς.

«Ἐδώ!» ἀπεκρίθη ὁ Χώδ.

Ἠκούσθη· καὶ πάραυτα ὁ κλωβὸς ἀνηγέρθη· μετὰ μίαν δὲ στιγμὴν ἤμεθα ἐλεύθεροι.

«Φὼξ, Στώρ! ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός.

— Πκρόντες!» ἀπεκρίναντο. Οὔτε κἂν εἶχον πληγῆ, ὥσπερ καὶ ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Καλαγάνης. Δύο τίγρεις καὶ εἷς πάνθηρ ἔκειντο κατὰ γῆς. Οὐδὲν ζῷον διέφυγε τῶν κλωβῶν κατὰ τὴν πάλην, ὁ δὲ προμηθευτὴς ἠρίθμει ἕνα δεσμώτην ἐπὶ πλέον. Νεκρὰν τίγριδα συλληφθεῖσαν ἐν τῷ μικρῷ κλωβῷ. Οὕτως ἡ προμήθεια αὐτοῦ ἦν τελεία, ἀλλ' ἀντὶ πόσων θυσιῶν! Πέντε βούβαλοι εἶχον σπαραχθῆ, οἱ λοιποὶ ἀπῆλθον· τρεῖς δ' Ἰνδοὶ φρικωδῶς ἀκρωτηριασθέντες ἐκολύμβων ἐν τῷ αἵματι αὐτῶν.

(Ἕπεται συνέχεια).

ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΔΕΝΔΡΑ

Ἀγνοοῦμεν ἐν Εὐρώπῃ δένδρα ἰσομεγέθη πρός τινας βαοβάβ, (ἀδανσωνίας δακτυλιωτὰς) τῆς Ἀφρικῆς, ἐχούσας διάμετρον 20 μέτρων· οὔτε πρὸς τὰς κέδρους τῆς Καλλιφρονίας,[1] ἐν τῷ κορμῷ τῶν ὁποίων δίδονται πανηγύρεις· ἀλλ' ἐὰν παύσωμεν ἐκ παραθέσεως κρίνοντες, εὑρήσωμεν καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Ἠπείροις ἀξιοπαρατήρητα εἴδη, ὧν τινα ἐλάχιστα γνωστά, οὐχ ἧττον ἄξια σημειώσεως εἰσί. Ἡ καστανέα τῆς Ἐσαὶ ἐν Δωφίνῃ ἔχει κορμὸν δώδεκα μέτρων περιμέτρου. Ἐν Ἰνδίαις ὑπάρχει δένδρον ὀκτὼ μέτρων περιφερείας. Ἐν τῷ Φινιστέρῳ ἡ συκῆ τῆς Ῥοσκὼφ καλύπτει διὰ τῆς σκιᾶς της ἐπιφάνειαν γῆς πλείοντα τῶν 100 μέτρων. Ἡ καστανέα τῆς Αἴτνας, ὁ πλάτανος τῆς νήσου Κῶ εἰσὶν ἐπίσης δένδρα ἄξια ἰδιαιτέρας μνείας. Ἡ τῆς Βοστώνης ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις φηγὸς εἶναι ἔτι περίφημος, θαυμάζεται δὲ τὰ μάλιστα ἕνεκα τῆς μακροβιότητος αὐτῆς. Ἰδίως θέλομεν περιγράψει τὴν τοσοῦτον παράδοξον φιλύραν τῆς Βυρτεμβέργης.

Τὸ δένδρον τοῦτο κεῖται παρὰ τῇ Νεουενστάδτ, ἔχει δὲ τεσσάρων μέτρων διάμετρον καὶ δώδεκα περίμετρον ἐν ὕψει ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑνὸς μέτρου. Ὁ κορμὸς κοιλωθεὶς ὑπὸ τῶν αἰώνων πληροῦται λίθων καὶ πηλοῦ. Οἱ ἑπτὰ ὁριζόντιοι κλάδοι ὑποστηρίζονται ὑπὸ 111 στηλῶν, ὧν αἱ 94 ἐκ λελαξευμένου λίθου. Δύο κλάδοι ἀνέρχονται καθέτως εἰς ὕψος 22 μέτρων. Τὸ ἄπειρον αὐτὸ στέμμα καλύπτει κύκλον περίπου 20 μέτρων ἀκτῖνος. Πρὸς νότον ὁ κύλος οὗτος περιορίζεται ὑπὸ τείχους, μικρὰν φέροντος θύραν. Πλεῖσται ἐπιγραφαὶ καταφανὲς ποιοῦσι τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸν σεβασμόν, ὃν αἱ παρελθοῦσαι γενεαὶ ἔτρεφον πρὸς τὸν σεβάσμιον αὐτὸν τῆς φύσεως γέροντα. Ἡ μία τούτων, ἐμφανῶς ἡ πρεσβυτέρα πασῶν, ἐν Γερμανικῇ τοῦ μεσαίωνος γλώσσῃ, ἀπειλεῖ δι' ἀπωλείας τὴν χεῖρα τοῦ τολμήσοντος τὴν ἐλαχίστην νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην· ἀπειλὴ τρομερὰ καὶ βάρβαρος, ἀλλὰ διδακτικὴ δι' ἡμᾶς, οἵτινες οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον πρὸς τοὺς ζῶντας τούτους μάρτυρας ἀπελθόντων αἰώνων τρέφομεν σέβας. Ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ δένδρου ὑποκρύπτεται θελκτήριον λίκνον, εἰς ὃ ἀρικνεῖται τις διὰ κλίμακος, καὶ ἔνθα εὑρίσκει κροπὸς χαμαικερασιῶν, αἵτινες ἐριζοβόλησαν ἐν ταῖς ὀπαῖς τῶν κλάδων. Ἀγνοεῖται ἐπακριβῶς ἡ τοῦ δένδρου τούτου ἡλικία. Λέγουσιν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δημιουργίας τοῦ Γερμανικοῦ βασιλείου διὰ τῆς εἰρήνης τοῦ Βερδοὺμ, ἡ φιλύρα αὕτη εἶχεν ἡλικίαν 100 ἐτῶν, ὥστε ταυτὶ ἀριθμεῖ βίον 1160 περίπου ἐτῶν. Κατὰ τὸν Ἰούλιον Τρέμβλεῦ, οἱ κάτοικοι τῆς καταστραφείσης πόλεως Ἐλμοὺνδ νέαν παρὰ τῇ φιλύρᾳ ᾠκοδόμησαν πόλιν, δόντες αὐτῇ τὸ ὄνομα «Neuenstadt» ἤτοι «Νέα πόλις». Ὥστε ἡ φιλύρα εἶναι πρεσβυτέρα τῆς πόλεως. Τῷ 1392 ὑπεστηρίζετο ἤδη ὑπὸ 62 στηλῶν.

Ἡ φηγὸς τῆς Ὠτρὰζ, ἐν Ἀλσατίᾳ εἶναι οὐχ ἧττον περίεργος τῆς Βυρτεμβεργείου φιλύρας, ἀλλ' ἐνῷ τὸ Γερμανικὸν δένδρον ὑπάρχει ἔτι, ἡ

[1] Ἴδ. «Ἑλληνισμὸν» ἀριθ. 8.

παρὰ τῇ Σερνάϋ Ἀλσατιανὴ φηγός, δύο ἔτη πρὸ τοῦ Γαλλογερμανικοῦ κατερρίφθη πολέμου! Τὸ ἀξιοπαρατήρητον τοῦτο δένδρον, ἐλάχιστα ἦν γνωστόν.

Οἱ ἐπιστήμονες ἀναβιβάζουσι τὴν ἡλικίαν τούτου μέχρι τῶν δρυϊκῶν χρόνων. Ἡ φηγὸς τῆς Ὠτράζ εἶχε 5 μέτρων διάμετρον καὶ μείζονα τῶν 14 μέτρων περίμετρον κατὰ τὴν βάσιν. Εἷς τῶν κλάδων εἶχε 5 μέτρων περίμετρον, ἕτερος δὲ 5,50. Οἱ αὐτοὶ κλάδοι ἔδωσαν 40 κυβόμετρα ξύλων δι' οἰκοδομάς, ὁ δὲ κορμὸς πλέον τῶν 126, ἡ κοιλότης τοῦ κορμοῦ ἦν περίπου δύο μέτρων. Τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο δένδρον μεγάλην παρέχει ἀναλογίαν πρὸς τὴν φηγὸν τῆς Ἀλλουβίλλης, ἐχούσης 14 μέτρων καὶ 28 ἑκ. περίμετρον· καὶ ἧς ἡ κοιλότης μετεποιήθη εἰς ἐρημεκκλήσιον τὸ 1696 ἔτος.

Γνωστὴ ἡ παρὰ τῷ Βοσπόρῳ πλάτανος τοῦ Βουγιοὺκ-δερὲ, διατηροῦσα τὸ ὄνομα τοῦ Γοδεφρείδου δὲ Βουϊλλὸν, διότι ἰσχυρίζονται ὅτι οὗτος ἔστη ὑπὸ τὴν σκιὰν ταύτης μετὰ τοῦ στρατοῦ του τῷ 1097, ὁδεύων πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡ πλάτανος αὕτη φαίνεται ὡς ἓν δένδρον, ἀλλ' ἐκ τοῦ πλησίον βλέπων τις αὐτὴν ἀναγνωρίζει ὅτι σύγκειται ἐξ ἐννέα κεχωρισμένων ἀτόμων προσηρμοσμένων ἀλλήλοις καὶ διαιρουμένων εἰς τρεῖς ὁμάδας. Ἡ μὲν συγκειμένη ἐκ δύο πλατάτων ἔχει ἕνδεκα μέτρων περίμετρον, ἡ δὲ ἐξ ἓξ συνηνωμένων κορμῶν, εἰκοσιτεσσάρων μέτρων. Ἡ πρώτη καὶ τελευταία ὁμὰς κοιλωθεῖσαι διὰ τοῦ πυρὸς δύνανται νὰ δεχθῶσιν ὀκτὼ ἕως δέκα ἄτομα. Ἡ πρὸς τὴν γῆν προβολὴ τῆς κορυφῆς δίδοσιν 112 μέτρων περίμετρον, ἔχει ἡλικίαν μείζονα τῶν ἑξακοσίων ἐτῶν. Δύναταί τις οὐχὶ ἀδίκως ἀποκαλέσαι τὴν ὁμάδα ταύτην δάσος. Ὁ Βριλλὲτ ἀναφέρει ἕτερα περίεργα δένδρα ἐν οἷς τὸ «δένδρον τοῦ Ῥοβινσῶνος» ἐν Σκῶ. Τέλος ἄξιοι λόγου εἰσὶν αἱ ἐν τῷ δάσει τῆς Βουλώνης δρύες τῆς Ὠτεὶλ, αἵτινες πέντε τὸν ἀριθμὸν, ἐθαυμάζοντο ὑπὸ πάντων πρὸ τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου. Εἶχον περίμετρον μείζονα τῶν 5 μέτρων, καὶ ἡλικίαν οὐχ ἥττονα τῶν χιλίων ἐτῶν. Τὰ δένδρα ταῦτα ἀληθὲς ἀποτελοῦντα δάσος, ἐν ἐποχῇ οὐχὶ μεμακρυσμένῃ, ἐσκίασαν τὸν Βερανζὲρ τοὺς ἀθανάτους αὐτοῦ γράφοντα στίχους· Καίτοι ὅμως οἱ κορμοὶ αὐτῶν ἀπεκόπησαν ὅπως χρησιμεύσωσι διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Παρισίων ἡ μνήμη αὐτῶν ἐσαεὶ ἀθάνατος διατηρηθήσεται· διότι κατὰ Ὁράτιον

Dulce et decorum est pro patria mori

ΕΠΙΔΟΡΠΙΑ

Ὁ μεσίτης ὁδηγεῖ ὑπηρέτριαν παρὰ τῇ κυρίᾳ * γνωστῇ διὰ τὸ σκρκαστικώτατον ἅλας δι' οὗ συνοδεύει τὴν ὁμιλίαν της· ἰδοὺ αἱ ἀπκιτήσεις τῆς ὑποψηφίου *καμαριέρας*.

«Θέλω 30 δρ. κατὰ μῆνα.—Μάλιστα, κόρη μου.—Μίαν κάμαραν... — βεβαίως. — Ὅταν πλένω νὰ μὲ βοηθῇ καὶ ἄλλη γυνή...—Ἀναμφιβόλως.—Τὴν κυριακὴν καὶ τὰς ἑορτὰς νὰ ἦμαι ἐλευθέρα ὅπως πηγαίνω εἰς περίπατον.—Ἀναντιρρήτως.—Καὶ ὅταν πηγαίνετε εἰς τὸ θέατρον... νὰ σᾶς συνοδεύω..—Ἀναμφιλέκτως. Καὶ πότε θὰ ἔλθῃς κύρη μου ;—Αὔριον»

Ἡ ὑπηρέτρια κινεῖται ὅπως ἀπέλθῃ· ἡ κυρία τὴν ἀνακαλεῖ,

«Δὲν σὲ ἠρώτησα, κόρη μου,... εἰξεύρεις piano;

— Ὄχι, κυρία.

— Ἄχ... δυστυχῶς δὲν δύναμαι νὰ λάβω ὑπηρέτριαν, ἥτις δὲν παίζει piano.»

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

14 ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἰς τὴν γῆν κ' ἐγὼ ὑπῆρξα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους
Ἐπροφήτευσα ἐφάπαξ καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὡς λέγουν
Ἡ γλυκύφθογγος φωνή μου ν' ἁμαρτήσῃ δὲν ἀφῆκε
Ἀλλὰ τώρα ποῦ ὑπάρχω ; εἰς τὴν γῆν δὲν μὲ εὑρίσκεις
Οὔτε κἂν ἐν Παραδείσῳ ἢ ἐν Ἅδου εἶν' ἡ ψυχή μου

G Ch.

15 ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΟΝ

Ποῖον ἔνδυμα χωρικοῦ κατασκευάζεται μὲ τρία τεμάχια ξύλου ;

16. ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἰμὴ κιβώτιον καὶ περικλείω ἐντὸς μ' ἀέρα. Τ' εἶν' ἀγνοῶ.
Πλὴν τὸν ἀέρα ἂν ἀπωλέσω πάραυτ' ἀπόλωλα καὶ ἐγώ.

17 ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ

Ποία στοὰ κατεσκευάσθη ἀπὸ χάρτην ;

13 ΑΙΝΙΓΜΑ

Διὰ μηδὲν μὲ ἀποκτᾶς καὶ εἰς φροντίδας σὲ ἐμβάλλω
Ἂν μὲ χάσῃς θὰ θλιβῆς, μὲ ἐκέρδισας ; ... δὲν μ' ἔχεις.

19 ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ

Ὁ δημιουργήσας τὸν κόσμον τί ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε πρῶτον;

20 ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἰς τὸ ἄλφα, βῆτα. . ζῆτα καὶ θα μ' εὕρῃς· μὲ ζητεῖς ;
Ζῆτα ; Ζῆτα ! πῶς μὲ λέγουν ; πῶς; ἀκόμη ἀγνοεῖς ;

Λύσεις 5. μικροτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος εἶναι ἡ τρίτη ὡς ἔχουσα 5 μόνον στοιχεῖα—6 ψυχὴ—7 ἐγωϊστὴς 8 Χάρις χάριν τίκτει—9 τὸ στοιχεῖον L.